

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 53. No. 255.
1938, november 12., szombat.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradul Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 146—1938. Trib. Arad.

Kölcsey nevében

Működésének ötvenhetedik évében kezdi meg ma este új munka-éviáját a nagymultu aradi Kölcsey Egyesület. Kölcsey névvel zászlaján, Kölcsey nevében kulturális programjával, félévszázadév után is fáradhatatlanul, régi és újabb küzdelmei között megfordulva, ma egyes egyedül az aradi Kölcsey Egyesület őrzi az aradi magyarság nagy kulturális közösségének munka-kereteit és állapítsuk meg itt már előjáróban, hogy méltón a névhez, melyet visel: a Kölcsey Egyesület mindig tudatában volt kötelességének s nem rajta mult, ha néha meg is fogyatkozott azoknak a lélekszáma, akik számára hiába gyújtották meg az irodalmi délutánok, az ismeretterjesztő Életiskola szabadegyetemének fényforrásait. Ma esti, új munkaévi nyitó irodalmi műsorának fővárosi nivóju programja a bizonyíték rá, hogy az intézmény kulturális kezdeményezőereje, áldozatkésztsége nem vesztett erejéből, tagjainak lelkes munkakésztsége friss és fáradtságtól vissza nem riadó lendítő-erő. Igen, az igaz lelkiismeret szavát ki kell ezúttal mondanunk: az aradi magyar kulturális közösség tagjainak a sor, hogy hitet tegyenek a maguk kultúraszereitete, a saját lelki öntudatos kötelességvállalása mellett, amidőn újra itt az idő a bizonyosságtételre, hogy mennyire élő, mennyire tömegekben gyökerező a magunk magyar kulturájának szerete, mely már annyi babért termelt, annyi világosságot gyújtott és olyan yira termékenyítő erőforrásnak bizonyult az idők során.

Kölcsey névvel és Kölcsey nevében soha döbbenetesebben nem kopogtatott a magyar kulturális közösség lelkiismeretén a felismerés: mi mindent kell még tennünk, hogy az intézmény újra megtalálja a maga természetes kapcsolatait azokkal a kultúrátömegekkel, amelyeket kisodort az idő az atyák, nagyatyák által megalapozott keretek közül. Nagy és végzetes volna azonban a tévedés, ha azt hinnénk, hogy valamely intézmény életteljeségét csakis a vezetőség dönti el. A magunk felülvizsgálatának benső parancsszava minden új indulásunk idején kötelező erkölcsi parancsszó és Kölcsey Ferenc örökéletű igéi egy örök életre elköteleznek minden egyes igaz embert, aki magyarnak vallja anyanyelvén magát, hogy az aradi magyar kulturális közösség egyetlen összefogó kulturális intézményével kapcsolatosan ezt az ön-felelősségrevonását a saját lelkiismeretével szemben megejtse.

Magunkra kell találnunk ahhoz, hogy megtalálhassuk egymást. Az aradi Kölcsey Egyesület fáklyája, sajnos, nélkülözi a félszázmillió lélekegységeket számláló népek kulturájának fároszi fényforrását: de ez a fáradhatatlanul magasrartartott fáklyafény is elégséges hozzá, hogy maga köré gyűjtse mindazokat, akik keresik egymást a közös anyanyelv, a közös kultúra és a közös akarat sorsrendelte terében. (I.)

Horthy magyar kormányzó a honvédség élén bevonult Kassára

Minisztertanács Prágában a köztársasági elnök személyének kijelölésére és az ideiglenes alkotmány megbeszélésére — A megígért önrendelkezést sürgetik a szlovákok

Átalakul a magyar kormány

Budapest. A délutáni lapok jelentése szerint politikai körökben az a hír terjedt el, hogy a felvidéki területek visszacsatolása, illetve a visszacsatolás ünnepélyes törvénybeiktatása után az Imrédy-kormány benyújtja lemondását, azzal az indoklással, hogy az ország megnövekedésével a magyar közelet új korszakba lép és ennek a politikában is kifejezésre kell jutnia. Általában az a vélemény, hogy a kormány lemondása a jövő héten következik be. Ha ismét Imrédy kapna megbízást, úgy kormányát valószínűleg nagy mértékben átalakítaná.

Ungvár visszacsatolása

Komáromból jelentik: A honvédsapatoknak az a része, amely a Csallóköz és az ettől északra, illetve keletre fekvő részeket szabadította fel tegnap délután, az egész vonalon elérte a döntőbírátság által megállapított határt. Rimaszombat, Losonc, Léva, valamint Ungvár és Munkács városokba tegnap vonultak be a magyar csapatok. Ungvár határában, az

Ung folyó hidjánál, még ott állottak a cseh csapatok utóvédjei, harci kocikkal. A várost a csehek szakaszonként adták át.

Ungvár. A Magyarországhoz visszacsatolt Ungvár átvétele ünnepélyes külsőségek között ment végbe. Nagyszabású közebed volt, amelyen több beszéd hangzott el.

A kassai bevonulás

Budapestről jelentik: Horthy Miklós Magyarország kormányzója péntek délelőtt a magyar csapatok élén megérkezett Kassára. A bevonulás délelőtt 11 órakor kezdődött meg. (R.)

Budapestről jelentik: Pénteken délelőtt, negyed 12 órakor csapatai élén bevonult Kassára Horthy Miklós magyar kormányzó, akit óriási tömeg üdvözölt. Elsőnek Imrédy Béla miniszterelnök mondott beszédet hozzá, aki hangsúlyozta, hogy e pillanatban meg kell születni a megértésnek magyar és magyar között. Utána Tost János kassai magyar polgármester, majd pedig Carsky püspöki vikárius, végül pedig Esterházy János gróf, a város képviselője üdvözölte a kormányzót, aki válaszában hálával emlékezett meg a nagyhatalmak vezetőiről.

Biztosította a Magyarországhoz került szlovákokat, hogy nyelvüket és kulturájukat teljes szabadsággal gyakorolhatják és végül szlovák nyelven beszélt a szlovákokhoz.

Ezután istentiszteletet tartottak a kassai dómban, amelyet Serédi hercegprímás pontifikált.

Ülésezett a magyar—csehszlovák határmegállapító bizottság

Budapestről jelentik: A magyar—csehszlovák határmegállapító bizottság tegnap délután ülést tartott, amelyen résztvett Bacsinszky ruszin miniszter is. Bacsinszky tegnap reggel érkezett a magyar fővárosba.

A magyar kormány rendelkezése a rutén és szlovák nyelvek oktatásáról

Budapest. Teleky Pál gróf magyar kultusz-miniszter utasításokat adott a Csehszlovákia által átadott területek felekezeti iskoláit illetően. Az irányelv, a munka folytonosságának biztosítása az összes iskolákban, a folyó iskolaév végeztéig.

A magyar állam magára vállalta a volt Csehszlovák állam iskoláinak terheit és egyben elrendelte, hogy az összes rutén és szlovák gyermekek által látogatott iskolákban továbbra is tanítsák a két nemzetiség nyelvét.

Amennyiben a tankönyvek Magyarországra vonatkoznak, ezeket azonnal kicserélik a Magyarországon használatos tankönyvekkel. (R.)

Prágában minden a régiben maradt

Pozsony. A Szlovák című lap mai száma élesen eljéti, hogy Prágában az új alkotmány életbeléptetése, valamint az elnökválasztás előkészítése miatt, eddig semmiféle előrehaladás nem történt a szlovákoknak tett ígéretek teljesítése terén. Ugy látszik, hogy Prágában ismét fel akarják újítani — írja a lap — a huzás-hajasztás régi mesterfogását. Az ilyen eljárás ellen a szlovákoknak tiltakozniuk kell. Sidor a szlovák nemzeti tanács elnöke, aki részt vesz a prágai tárgyalásokon. „Prágában minden a régiben maradt” címen cikket írt, amelyben megállapítja, hogy Prágában eddig nem teljesítették a szlovákok önkormányzatának törvényes biztosítására vonatkozó ígéretekét.

Sidor képviselő a szlovák néppárt vezetője és a nemzeti tanács elnöke különben kijelentette, hogy

egyetlen szlovák sem szavaz olyan jelöltre, aki helyeselte Csehszlovákia régi politikai irányát.

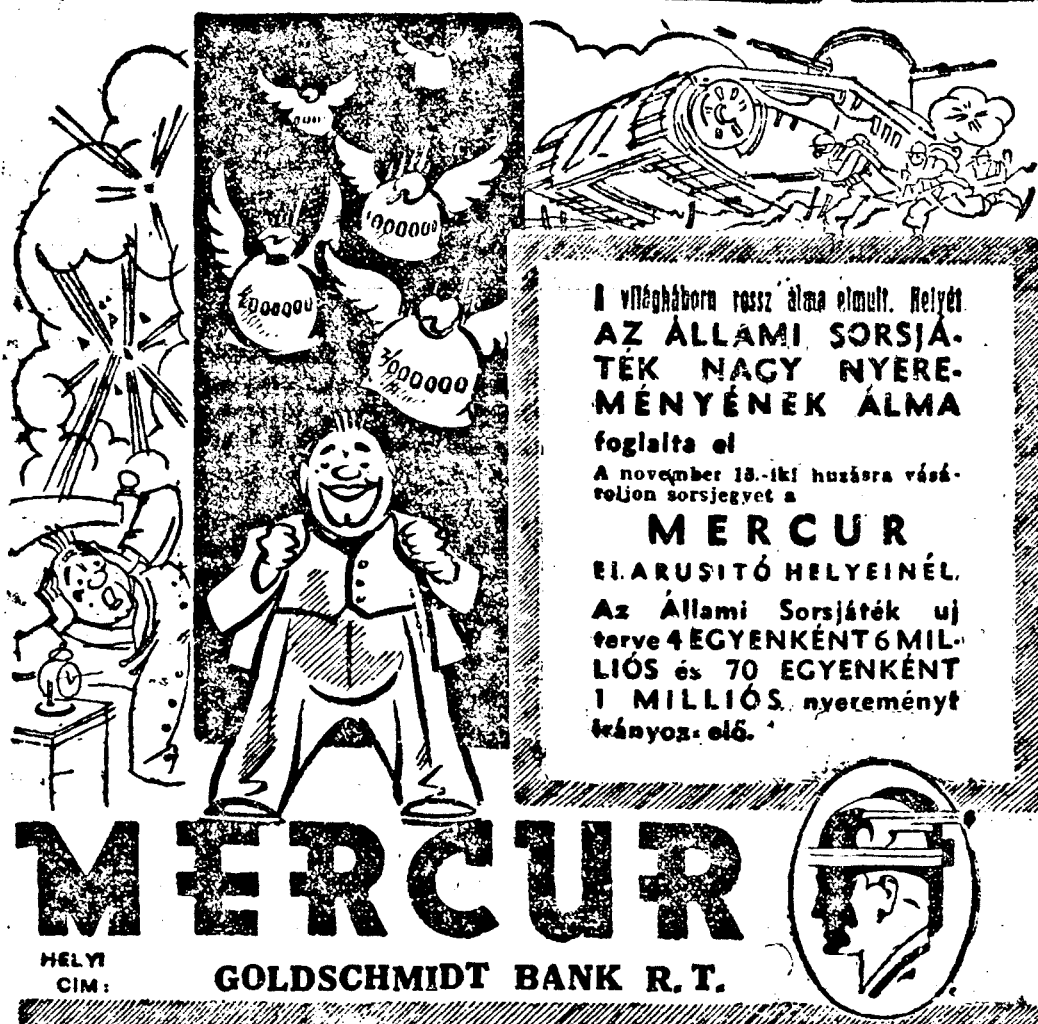
Lehetetlen a megértés csehek és szlovákok között, ha az egyesített Csehszlovákiában a politikát a régi rendszer képviselői irányítják.

A szlovákok nem csehellenesek, de nem akarnak olyan vezetőket, akik nem értik meg a szlovák nép szellemét

és husz év alatt nem tartották szükségesnek, hogy megismerik a szlovák népet.

Berlinbe utazott a szlovák minisztérium két tagja

Pozsonyból jelentik: Durcsanszky miniszter és Karmasin államtitkár tegnap Berlinbe utaztak, hogy tanulmányozzák a gazdasági és munkaszolgálati kapcsolatos kérdéseket.

**A világháború rossz alma elmúlt. Helyét
AZ ÁLLAMI SORSJÁ-
TÉK NAGY NYERE-
MÉNYÉNEK ÁLMA
foglalta el**

A november 18.-iki húszra vásá-
roljon sorsjegyet a

MERCUR
ELARUSÍTÓ HELYEINÉL.

Az Állami Sorsjáték új
terve 4 EGYENKÉNT 6 MIL-
LIÓS és 70 EGYENKÉNT
1 MILLIÓS nyereményt
képez elő.

MERCUR

HELYI
CIM: **GOLDSCHMIDT BANK R. T.**

A demokraták továbbra is Amerika irányítói maradnak

Newyork. Az Egyesült-Államokban lefolyt választások az ellenzéki köztársasági párt némi térhódítását hozták, noha nem rendíthették meg Rooseveltnél elnök helyzetét. Középeurópai idő szerint este hét órákor elért eredmények következő összeállítását tették közzé:

Képviselővé választották 236 demokratát, 147 köztársaságit és 2 haladáspártit. Szenátorra választották 21 demokratát, 11 köztársaságit. Kapmányzóvá választották 15 demokratát és 17 köztársaságit.

Egvidejűleg nagyon fontosnak tartják a Newyork állambeli kormányzó állás betöltése céljából lefolyt választások eredményét, amely szerint Rooseveltnél elnök jelöltje, Lehman, volt kormányzó győzött Dewey Tamással, a híres büntetőszövetkezeti üldöző államügyésszel szemben. A köztársasági párt hódítja el valószínűleg a kormányzó állásokat Massachusetts, Iowa, Connecticut, Pennsylvania, Kansas és Michigan államokban.

Roosevelt elnök hydeparkbeli otthonában a kandallónál ülve hallgatja rádión a szakadatlanul érkező jelentéseket. Bizalmas barátainak állítása szerint a boldog mosoly egy percre sem hagyta el arcát és nagyon meg van elégedve az eredménnyel.

Politikai körökben a választásokkal kapcsolatban a következőket jegyzik meg: 1. Rooseveltnél és a demokraták ugylátszik továbbra is a közvélemény vezetői maradnak. 2. A köztársasági párt szavazatainak növekedése azt mutatja, hogy a köztársasági párt mindjobban tért hódít a politikai életben. A köztársasági párt előretörését két okból magyarázzák. Egyrészt tartanak attól, hogy Rooseveltnél minden ellenkezés nélkül irányítja az ország politikáját, másrészt szociális reformjainak egy része a tehetősebb osztály körében nem nagyon népszerű. Kiemelik, hogy Dewey köztársasági jelölt aránylag csak kevés szavazattal maradt kisebbségben Lehman mögött, a köztársasági párt Newyork államban még soha sem ért el ennyi szavazatot. 3. Feltűnő, hogy a szavazók milyen nagy számban járultak az urnákhoz. 4. Megválasztottak sok olyan demokratát jelöltet is, aki nem titkolta, hogy nem egészen ért egyet Roosevelttel és újjáépítési tervével.

Harlanban (Kentucky) komoly zavargás volt, amelynek során négy embert megöltek.

A rendőrség nyolc zavargót letartóztatott. Harlanban az 1933. évi választások alkalmával is súlyos összetűzések voltak, akkor 20 embert öltek meg.

Csak ideiglenes jelleggel választják meg Csehszlovákia új elnökét

Prágából jelentik: Itteni politikai körökben úgy tudják, hogy a legesélyesebb elnökjelölt neve rövidesen ismeretessé válik.

Az elnökválasztást két héten belül megtartják. A prágai képviselőháznak a területátcsatolás után 237 tagja lesz, 63 képviselő elvesztette mandátumát. A szenátus tagjainak száma 119, 31 szenátor más állam alattvalója lett. Így a csehszlovák köztársaság harmadik elnökét 356 személy választja meg. Cseh politikai körök szerint

az elnök megválasztása csak ideiglenes és ideiglenes jellegű lesz az új alkotmány is. Az új alkotmánynak az a feladata, hogy szabályozza a köztársasági szövetségi állam jellegét, különösen pedig Szlovákia jogi helyzetét.

Prágában pénteken minisztertanács volt Sirovy tábornok elnökletével és Tiso szlovák,

valamint Volosin ukránorosz miniszterelnök részvételével. A köztársasági elnök megválasztásának ügyét, a pártközi koncentrációt és a kárpátorosz helyzetet tárgyalták meg. Szóba került az ideiglenes alkotmány ügye is.

Ellentétek Prága és Pozsony között

Prágából jelentik: A prágai és a szlovák kormány között tárgyalások folynak a köztársasági elnök személyére vonatkozólag. Egyelőre még véleménykülönbségek vannak a két kormány között, több fontos kérdésben.

A csehek az eddigi liberális-demokratikus parlamentti köztársaságot akarják, a szlovákok a tekintély elvén alapuló köztársaság hívei. Ennek a kérdésnek eldöntéséig nem lehet végleges megegyezés a köztársasági elnök személyében sem.

Prága. A Ceteka ügynökség jelenti: Hivatalosan megcáfolják mindazokat a híreket, amelyek arról szólnak, hogy Kárpátalján zavargások történtek volna ki és összehittetésre került volna a sor a lakosság és a csendőrség között. (R.)

Interurban szerelem

Irtá: MAURICE CH. RENARD

— Azt kérde, Lily, hogy miért nem házasodtam meg soha? — ismételte a kérdést Godille, a híres bohózatíró — egyszerű: mert volt az életemben egy nő, akit szerettem és aki meghalt.

— Nem hittem volna, hogy egy nyugalmazott érzéggel állók szemben — jegyezte meg Lily Dorval. — Bohózatíró létedre!

— Furesák vagytok, — felelt Godille — az ember úgy ír bohózatot, mint ahogy a pék kenyeret süt vagy a fodrász haját vág. Háromhavonta megírom azt a három felvonást, de olyan ez, mint akármielyen más foglalkozás és attól az ember még ép olyan egyszerű ember lehet, mint akárki más... Abban az időben még nem ment nekem olyan jól, mint most. Egy cherbourgi nagy lap munkatársa voltam. Nagy lap volt, jó néhány százezer példányban jelent meg, a szerkesztősége annál kisebb. Így aztán pocsek fizetésért kénytelen voltam divatcikket, humort, riportot, még politikát is szállítani. Egyszer azután kétségbeesetten megtámadtam a főszerkesztőt, hogy juttasson valami jövedelemhez. Kijelentette, hogy fizetésemeléről szó se lehet, de a párisi L'Aube, a nagy napilap, keres éppen cherbourgi tudósítót és oda beajánlhat. Ez havonta mintegy harminc frank jövedelmet jelentett. Harminc frank háború előtt! Nagy összeg. Lelkesen elvállaltam a megbízatást, kaptam egy igazolványt, hogy a lap tudósítója vagyok.

— Előfizetésem volt a telefonra. Minden este pont nyolc órákor felhívtam a párisi lapot... Ne türelmetlenkedj, most jön a nő. Mikor első este dobogó szívvel felhívtam a számot: Gutenberg 90-08-at, egy férfihang jelentkezett: „Mingyárt adok gyorsíró!” — mondta és egy pillanat múlva

feccendült egy magas, vidám női hang: „Halló, Cherbourg, mehet.” Csak ennyit mondott, de bele szerettem a hangjába. Elhiheted, hogy a L'Aube-nak nálam pontosabb munkatársa még nem volt. Minden áldott nap dobogó szívvel hívtam fel Gutenberg 90-08-at és meleg lett a szívem, mikor meghallottam a gyorsíró hangját. Hónapokig nem mertem egyebet mondani neki, mint éppen a tudósítást. De egy nap a világon semmi se történt, a telefonbérlet úgy is mevolt, tehát felolvastam neki egy szerelmi vallomást. Nevetett.

— Akkor azután összebarátkoztunk. Mindig mondtunk egymásnak egy-egy barátságos, kedves szót. Megismertük egymást, mint két ember, aki minden nap személyesen találkozik. Megtudtam, hogy gyűlöli Párist, a nagyvárost és egyetlen vágya, hogy valami békés elfoglaltságot találjon vidéken. Minden este pont nyolc órától nyolc óra hat percig beszélgettünk. Ő már megtanulta, hogyan egészítse ki tudósításaimat, mert én távirati stílusban hadartam el őket, hogy több időnk maradjon beszélgetni. Mágis se tudom, miért, de az Istennek se volt hajlandó megmondani a nevét.

— És te nem próbáltad meg, hogy leleplezd? — kérdezte Lily Dorval.

— Eleinte csak fagadtam és különféle trükköket eszeltem ki, de vigyáztam. Azután egy nap mégis megnyílt a lehetősége, hogy megismerkedjem. Addig talán azért se igyekeztem annyira Párisba utazni, mert titokban attól tartottam, hogy más

lesz, mint amilyennek elképzeltem. De mikor fő szerkesztőm valamilyen ügyben Párisba küldött, nem tudtam ellenállni és elhatároztam, hogy megismerem. Nem szóltam neki előre. Előző este még beszélgettünk és én dobogó szívvel hallgattam csengő hangját és torkomon akadott a szó, ha arra gondoltam, hogy másnap szemtől-szembe fogok állni vele, De nem szóltam.

— Másnap vonatra ültem és délután Párisban voltam. Csak ép annyi időm volt, hogy főszerkesztőm megbízatását elintézzem, s már indulnom is kellett a következő vonattal haza. De közben szavak kitottam magamnak annyi időt, hogy felugorhassak a L'Aube szerkesztőségébe. Hevesen vert a szívem, mikor félórával vonatom indulása előtt lihegve állítottam be a szerkesztőségbe. Megkérdeztem valakit, beszélhetek-e azzal a gyorsírónővel, aki este vidéket vesz. Egy pillanat múlva egy csinos barna lánnyal álltam szemközt. Megdöbbenve néztem rá, Tisztán éreztem, hogy nem ő vele beszéltem eddig. Dadogva kezdtem mondani neki, hogy én vagyok Cherbourg és hogy már hónapok óta minden este pont nyolckor én jelentkezem és hogy beszéllek valakivel, aki alighanem ő lehet...

Ekkor félbeszakított és közölte velem, hogy ő csak ma lépett be. Eddig más dolgozott a helyén. De azzal szerencsétlenség történt: tegnap éjjel, mikor a szerkesztőségből hazaindult, egy taxi elgázolta és meghalt...

— De Godille, hiszen te sírsz!

CORSO 3 mérs. helyárak, 5, 7.15 és 9.15.

BURGTHEATER

Willy Forst rendezése. Werner Krauss, Olga Tsochechova, Hans Moser és Willy Eichberger.
Paramount és O. N. T. journal és színes híradó. Tel.: 20.85
15 000 leles rádió-tomboláshoz nyeremény - egyek

Izmet Inonü tábornokot választották a török köztársaság elnökévé

Lemondott a török kormány, de ismét a miniszterelnök kapott megbízást kormányalakításra — Előkészületek Kemal Atatürk temetésére

Ankarából jelentik: A diplomáciai testület tagjai tegnap délelőtt megjelentek Arras külügy miniszterénél és részvétükkel fejezték ki Kemal Atatürk elnök elhunytja alkalmából. A nyilvános helyiségeket az országos gyászra való tekintettel bezárták. A Dolma Bagcse palota előtt, ahol Atatürk holttestét felravatalozták, nagy tömeg szorong. Anatólia tartományaiból parasztküldöttségek érkeznek, hogy résztvegyenek az ankarai temetésen. Mély benyomást tett az a hír, hogy Beziugh képviselő, Atatürk régi barátja a veszteség feletti fájdalomában öngyilkossági kísérletet követett el. Alapota aggodalomra ad okot.

Az ankarai diákok és tanulók péntek délelőtt összegyűltek a Nemzeti téren és megesküdtek arra, hogy minden erejükkel megvédelmezzék az Atatürk által felépített új török köztársaságot.

Az elhunyt államfő barátja és munkatársa az új köztársasági elnök

Pénteken megtörtént a török köztársaság új elnökének megválasztása. A nagyfontosságú államjogi tény ünnepélyes külsőségek között történt meg és a választás az előre várt eredményt hozta:

A nemzetgyűlés egyhanguan Izmet Inonüt választotta meg a török köztársaság elnökévé.

Izmet Inonü, az új török államfő 1884. szeptember 25-ikén született Smirnában, ahol édesapja békébíró volt. Első tanulmányait a smirnai elemi iskolában végezte, majd pedig a sivas katonai iskolába és később a konstantinápolyi közigazgatási iskolába iratták be. Tanulmányait a tüzeriskolában folytatta, ahol a vezérkari tanfolyamot hallgatta és 22 éves korában már vezérkari kapitány volt.

Ebben az időben osztották be ahhoz a hadtesthez, amely a palesztinai béke helyreállítására kapott megbízást. Itt a Balkán-háború kitöréséig maradt, mert a háború kibontakozása után azonnal hadiszolgálatra rendelték. A háború után tagja volt annak a küldöttségnek, amely Bulgáriával a béketárgyalásokat lefolytatta.

A világháború kitörésekor alezredesként teljesített szolgálatot, 1915-ben visszatért Palesztinába, ahol sorozatosan a négyes, hármas és kettes hadtesteket vezényelte. A fegyverszünet idején hadügyi államtitkárrá nevezték ki, később pedig

a béketárgyalásokat lefolytató bizottság elnöke lett.

Kemal pasát követve később szintén csatlakozott a függetlenségi háborúhoz. Izmet pasát a nyugati arcvonalon küzdő török csapatok főparancsnokává nevezték ki és ebben a minőségében

sikerült keresztülvinnie 1920. december 10-ikéről 11-re virradó éjszaka a görögök legyőzetését.

Ugyancsak ő verte meg a görögöket 1921. március 31-én Inonü-nél. Erről a helyről nevezte el Izmet pasát az elhunyt elnök Inonünek annak idején, amikor a törököknek családi nevet kellett választaniuk. Résztvett Kemal parancsnoksága alatt az 1922. évi dicsőséges hadjáratban és az 1922. augusztus 31-iki győzelem után elfoglalta a külügyminiszeri tisztséget, majd pedig a török küldöttség élén résztvett a lausannei béketárgyalásokon.

A török köztársaság 1923. október 31-én történt kikiáltása után Izmet pasát miniszterelnökké nevezték ki

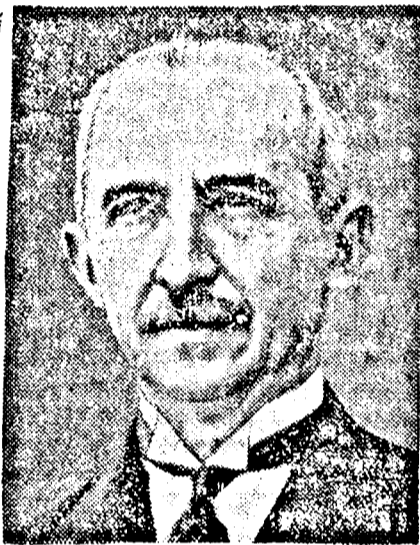
és megtartotta a külügyminiszeri tisztséget is. Egy esztendő múlva átadta helyét, 1925. március 4-én azonban újból miniszterelnök és a közelmúltig betöltötte ezt a tisztséget.

A választás eredményének kihirdetése után Izmet Inonü tábornokot a nemzetgyűlés ülésébe vezették, ahol letette a hivatali esküt. Ezután nagyobb beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy a haladás szellemében kívánja folytatni Kemal Atatürk művét.

Csak 10 nap múlva temetik Kemal Atatürköt

Hír szerint Kemal Atatürk holttestét csak tíz nap múlva temetik el.

Egyébként Kemal Atatürk temetésére nagy előkészületek történtek. Bucurestij jelentés közli, hogy a temetésen résztvevő román

IZMET PASA

küldöttség tagjai a következők: A küldöttség vezetője Paul Teodorescu tábornok, a királyi udvar és a kormány képviselői pedig Motas tábornok, Traian Grigorescu tábornok és Telemache ankarai román követ.

A szultánság helyreállítására irányuló mozgalmat lepleztek le Törökországban

London. (Radio Press.) Londoni lapjelentések szerint Ankarából érkezett jelentések közlik, hogy

Törökországban titkos mozgalom indult meg a szultánatus visszaállítására érdekében.

A kalifatus restaurálásának gondolatát földalatti mozgalom terjesztette Törökországban. Az összeesküvők a legnagyobb titokban dolgoztak, mindaddig, amíg most a török politikai rendőrség leleplezte a szervezkedést és több letartóztatást eszközölt. A mozgalom legtevékenyebb sejtje Istanbulban és Ankarában dolgozott, erős tevékenységet fejtett ki, különösen amióta nyilvánvalóvá vált, hogy Kemal Atatürk elnök súlyos beteg.

Az összeesküvők „Nagy-törökország” kikiáltására készültek és az állam élére szultánt akartak állítani.

Az új szultánt a volt uralkodócsalád férfitagjai közül kívánták megválasztani a török nép felől. A leleplezett politikai összeesküvés szoros kapcsolatot tartott fenn a Németországban, Svájcban és Franciaországban élő emigránsokkal.

Hír szerint az angol király személyesen képviselteti magát Kemal temetésén, holott mindig csak uralkodók temetésén képviseltette magát. Az elnök holttestét háromnapos közszemlére teszik ki Istanbulban, azután Ankarába szállítják.

Ankara város tanácsa indítványt terjesztett elő, hogy a város nevét Kemal Atatürkre változtassák át.

Lemondott a török kormány

Ankarából jelentik: Az alkotmány rendelkezésének megfelelően Gelal Bayal a minisztertanács elnöke, benyújtotta az összkormány lemondását Izmet Inonü köztársasági elnöknek, aki felkérte a miniszterelnököt, hogy vezesse tovább az ügyet az új kormány megalakításáig, egyben pedig megbízta az új kormány megalakításával.

CHAMBERLAIN:

Anglia nem akarja a rendőrszerepét játszani

Chamberlain angol miniszterelnök a Guild Hallban rendezett társasvacsorán London főpolgármesterének válaszolva, nagy beszédet mondott. A miniszterelnök elsősorban is felsorolta azokat a célokat, amelyeket követendőnek ajánlottak neki, amikor a miniszterelnökséget elvállalta. Ezek a következők voltak: a béke biztosítása, olyan mozgalom, amely Angliát még hatalmasabbá teszi, valamint biztosítja az angol nép boldogulásának feltételeit.

— Mindez nem jelenti azt — mondotta az angol miniszterelnök — mintha mi be akarnánk avatkozni más államok ügyeibe, vagy az emberiség mellett az állandó rendőrszerepét akarnánk játszani.

H a azonban azt látjuk, hogy a békét veszély fenyegeti, akkor mindent megteszünk, hogy azt megmentsük.

A csehszlovák kérdéssel az angol miniszterelnök a következőket mondotta:

— Semmi kétségem sincs abban az irányban, hogy amit tettem, jogos volt. Tudom, hogy ezzel Európa népei többségének háláját érdemltem ki, sőt talán az egész világot.

Chamberlain ezután rámutatott arra, hogy tévedés volna azt hinni, hogy a csehszlovák kérdés rendezése a müncheni értekezlet kezdete, de egyben befejezése is lenne. Beszélt azokról a megbeszélésekről, amelyeket a müncheni egyez-

mény aláírása után Hitlerrel folytatott. Kiemelte az angol-francia barátságos viszonyt. A miniszterelnök hangsúlyozta, hogy nincs semmi ellentmondás a kormány békülést kereső politikája és a fegyverkezési politika között.

— Ez a politika — mondotta Chamberlain — jelenleg kikerülhetetlen, de csak időszaki jellegű. Bizom egy másik politikában, amelynek érdekében minden energiámat felhasználom. Bizom a megértés és a jóindulat politikájában, amelyben való részvételre minden országot felhívok. Mielőtt cél ez Anglia számára, ennek a szellemnek az érvényre juttatása, amely egyedül hivatott arra, hogy megmentse a jövő nemzedékét attól a rossz álmától, amely addig fenyegetett bennünket.

URANIA Premiermozgó Tel.: 12-82.

Eveköta nem láttunk ilyen tartalmas, szép és izgalmas filmpremeket!

FEGYVERBE

A minden akadályt legyőző szerelem, a baltársasság a háború és béke lázas forgatagában

Spencer Tracy, Gladys G., Franchot Tone
Rendezte: W. S. WAN DYKE, — Metro-Goldwyn
produkción. — Jegyelővét-pénztár d. e. 11 órától.
3-kor matiné. 5, 7.15 és 9.15

Nagy szerencsénk volt,

hogymegmenekültünk a háborútól

...de ezzel a szerencsével nem huzza ki a tolet

Vásároljon Állami Sorsjáték sorsjegyet a

Hivatalos Sorsjegyáruda és a Falusi Postahivatalok elárúsító helyeinél és akkor elmondhatja, hogy szerencséje volt.

● Milliomos lehet a november 15., december 15., január 15. és február 15. iki huzások alkalmával, mert az új terv 4 egyenként 6 milliós és 70 egyenként 1 milliós nyereményt irányoz elő.

COLECTURA OFICIALA
A OFICIALOR RURALE P. E. I.
HELYI CIMA: Str. Bratianu 3. Repr. OLARIU I.

Jeruzsálem

Sorsa a világtörténelem tükrében

Krisztus előtt 597-től huszonegyszer cserélt gazdát a szent város – Leghosszabb ideig a törökök tartották birtokukban

Londonból jelentik: A londoni lapok külön kiadásban számoltak be arról, hogy a palesztinai harcok során az arab felkelők elfoglalták a jeruzsálemi óvárost, majd hírül adták azt is, hogy a híres angol „Coldstream-Guards” harmadik zászlóalja a szent várost ismét visszafoglalta az arab felkelőktől. A Jeruzsálemért folyó harc olyan hatalmas felháborodást keltett az egész világon, hogy az egész világsajtó most kimerítően foglalkozik mindenütt a vérelláztatott szentváros sorsával: Pedig a történelem során nem először történik meg, hogy vér folyik Jeruzsálem uccáin. A világnak talán egyetlen városa sem ért meg annyi háborút, annyi hódítást és véres eseményt, mint éppen Jeruzsálem, amelynek minden talpalatnyi földje szent és amely ma is tele van templomokkal, kápolnákkal, mecsetekkel és egyéb szent emlékekkel és talán nincsen egyetlen nemzete Ázsiának és Európának, amely az évszázadok során el ne foglalta, majd újból nem vesztette volna el a palesztinai szent várost.

Hányszor foglalták el Jeruzsálemet

Jeruzsálem történetét a Krisztust megelőző századok során sűrű homály fedi. Mindössze Krisztus előtt 597-től ismeretes a szent város sorsa és azóta ismerjük azokat az adatokat, amelyek a Jeruzsálemért lefolyt harcok történetéről szólnak. Krisztus előtt 597-ben

Nabukodonozor király foglalta el Jeruzsálemet, majd 12 év múlva leromboltatta.

Krisztus előtt 198-ban Szíria akkori urai, a szeleukok foglalták el. Krisztus előtt 168-ban Antiochuk szállotta meg seregével a szent várost és a templomot Zeus szentélyévé változtatta. Krisztus előtt 165-ben a Makkabeusok visszafoglalták Jeruzsálemet, de a háború akkor 23 évig tartott a szent város birtokáért. Krisztus előtt 63-ban Pompeius római hadvezér vette a birtokába Jeruzsálemet és Palesztinával együtt a római birodalom tartományává tette. Krisztus után 63-ban,

a zsidók föllázadtak a római uralom ellen és a várost akkor a lázadást leverő római seregek lerombolták.

Krisztus után 70-ben Titus római hadvezér

négyhónapi ostrom után ismét elfoglalta a szent várost és megint leromboltatta.

Akkor pusztult el a híres jeruzsálemi zsidó templom is.

Krisztus után 132-ben a várost visszafoglalták a zsidók, de három évvel később 135-ben már Hadrikán római hadvezér csapatai voltak ott és megint római tartományt csináltak Palesztinából. Aelia Capitol néven. Krisztus után 300-ban Konstantin császár heves harcok után

klüzte Jeruzsálemhöz a zsidókat és a pogányokat és keresztény várost csinált belőle.

Krisztus után 614-ben a perzsák foglalták el Jeruzsálemet, de nem sokáig tartották birtokukban, mivel 23 évvel később, 637-ben

Omar arab kalifa foglalta el Jeruzsálemet és az arab világbirodalom fővárosává tette meg El Kuds néven.

Az arabok több, mint három évszázadon át tartották hatalmukban a szent várost és csak Krisztus után 969-ben, az egyiptomi Fatime kalifák vették el tőlük, egy évszázaddal később, 1077-ben pedig a szeldzsukok foglalták el, felégették a várost és olyan

iszonyu kegyetlenkedést vittek véghez, hogy a világszerte fellángolt felháborodás adta meg akkor az első lökést a keresztesháborúk megindításához.

22 évvel később, 1099-ben, már a kereszties vitézek hadakoztak a szentföldön és

Bouillon Gotfrid frank katonái bevonultak Jeruzsálembe, önálló államot csináltak a szentföldből, amelynek fővárosává tették meg Jeruzsálemet.

1187-ben Saladin egyiptomi szultán foglalta el Jeruzsálemet és

legyilkoltatta az egész keresztény lakosságot.

1229-ben II. Frigyes császár vezetett hadjáratot a szentföldre és visszafoglalta a szent várost. Nemsokkal rá 1244-ben, Saladin szultán utódai lettek ismét Jeruzsálem urai, akiket 1382-ben a mamelukok kergettek el onnan és romba döntötték a szent várost.

1517-ben viszont már az alakulóban lévő török

Táncosnő lett egy Csikszereda és Brassó között eltűnt budapesti szép leány

Budapestről jelentik: Rejtélyes eltűnés ügyében folyik a nyomozás már hónapok óta a budapesti főkapitányság bünygyi osztályán. Még augusztusban történt, hogy megjelent a rendőrségen Fülöp Zsigmond gyári munkavezető és bejelentette, hogy 18 éves Margit nevű leánya rejtélyes módon eltűnt. A fiatal leány Csikszenttamásra utazott egy rokonához azzal a tervvel, hogy ott férjhezmegv. Völegéjvölöttie azonban nem tetszett neki és párhetl csikszenttamási tartózkodása után egy napon azt írta szüleinek Budapestre, hogy hazautazik.

El is indult. Megállapították, hogy Csikszeredáról Brassó felé utazott, de Brassóba már nem érkezett meg. A budapesti főkapitányság a román rendőrség figyelmét felhívta az ügyre, a román rendőrség nyomozott is a leány után, de eredménytelenül. A szén Fülöp Margitnak nem tudtak nyomára akadni.

Néhány nappal ezelőtt levél érkezett Fülöpékhez. Fülöp Margit írta Romániából. Csak annyit közölt a szüleinek, hogy táncosnő lett, Romániából Romába utazik, majd a keleti államokba készül. Hogy hol tanult meg táncolni, kivel ismerkedett meg, arról egyetlen szót sem ír.

A főkapitányság az ügyben érintkezésbe lépett a bucurestii rendőrséggel.

rök birodalom akkori ura I. Selin szultán jelent meg Jeruzsálem falai alatt és meghódította a várost. Ettől az időtől számítják az ozmánok hatalmát is. Jeruzsálem azután

négy évszázadon keresztül volt török kéze és a város a századok során egyre többet vesztett jelentőségéből.

Végül 1882-ben kezdődött el Palesztinában a cionista telepítések korszaka

és ekkor érkeztek ismét Jeruzsálembe nagyobb számban zsidó telepések. 1917-ben, a világháború során, angolok foglalták el a szent várost és az angol hadsereg akkor Altemby tábornagy vezetésével vonult be Jeruzsálembe. Ugyancsak

1917-ben jelent meg a nevezetes Balfour-deklaráció,

amely Palesztinát angol fenhatóság alatt zsidó állammá és mint ilyen a világ zsidóságának letelepedési helyévé minősítette.

Jeruzsálem, az állandó nyugalanság városa

Az angolok uralomra kerülése után azt hitte a világ, hogy a szentföldön és Jeruzsálemben a nyugalom helyreáll. Akik ezt hitték, csalódtak. Már

1920-ban véres arab felkelés tört ki Palesztinában,

amely állandóan fokozódott és 1923-ban az arab felkelőknek sikerült hatalmukba keríteniök Jeruzsálem néhány negyedét. Akkor már angol katonaság szállt szembe az arabokkal és visszaverte őket.

1936-ban kezdődött el a második arab felkelés, amely azóta is tart és ugylátszik most érkezett el a tetőpontjához.

Az arab felkelők akciója egyaránt irányul a zsidók és az angolok ellen és Angliának még sok gondjába és áldozatába fog kerülni, amíg a palesztinai tüzfészket legalább viszonylagosan fel számolhatja és lecsendesítheti.

Ma este premier: Ide gyere rózsám
a színházban
Gábor Marával

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

Aranyér!

Azonnan — mint Goedecke féle Anusol-aranyér — leni végbélkupokat fog használni — tapasztalhatja, hogy nyugtalansága, kedvetlensége, fájdalmi megszűnnek. Ismét friss, életvidám lesz és megszabadul a fájdalomtól. A Goedecke-Anusol kezelés nagyon egyszerű. Az Ön orvosa is ezt ajánlja.

Anusol-Goedecke

Ítélet

a budapesti zsirdrágitási ügyben

Budapestről jelentik: Az uzorabíróság tegnap hirdetett ítéletet a hírhedt zsirdrágitási ügyben. A bíróság Friedmann Kornél nagyvágót másfél évi. Péri-Perlesz Dezsőt két évi. Földiák Istvánt 2 évi és 3 hónapi, a többi két vádlottat pedig 3 hónaptól 10 hónapig terjedő fogházra, illetve börtönre ítélte. A vádlottak a jogerőre emelkedett ítéletet kötelesek hirtapok és falragaszok utján nyilvánosságra hozni. Ugy az ügyész, mint a vádlottak felebezéssel éltek. Friedmann, Péri-Perlesz és Földiák továbbra is letartóztatásban maradnak.

HASZNOS TANÁCSOK

Miért csinál nagytakarítást éppen munkaszünetkor, midőn kedves férje esendőt szeretne otthon. Leginkább tanácsolható az Apioline Chapoteaut, mint a női szervek egyedüli ósztönzője.

APIOLINE

Báró Bohusné emlékművét keddről-szerdára virradó éjszaka ismeretlen tettesek ledöntötték talapzatáról

Megindult a vizsgálat a merénylők kézrekerítésére

Világosról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója:

Kedden éjszaka felháborító merényletet követte el báró Bohusné Szögyény Antonia kegyeletes emlékműve ellen. Ismeretlen tettesek a vaksötét éjszakában kidöntötték a nemes nő bronz-szobor alakját, a forrás fölötti gránittalapzatáról s a bronzalakra szerdán reggel az országút árkában találtak rá, fejjel mélyen a puha talajba furódva. A megdöbbentő merénylet híre villámgyorsan terjedt végig egész Arad-hegyalján, ahol a román lakosság is felháborodással értesült a vandál merényletről. A világosi csendőrs vezető őrmestere kiszállott a helyszínre s a

megejtett terep-vizsgálat után bevezette a vizsgálatot.

A szobrot ezután kegyelettel emelték ki helyéről a világosi iparosok és egyetj helyiségükbe helyezték biztonságba. A vizsgálat eredményét a felettes közigazgatási hatóságok is figyelemmel várják, mert általános a vélemény, hogy nem maradhat mielőbbi megtorlás nélkül egy olyan politikai szempontoktól messzi távolálló, kegyeletteljes emlékműnek megrongálása, amelyet a világosi lakosság egyöntetűen megnyilatkozott hálája és tisztelete emelt az örök jótékony és emberi könvörületesség szellemének.

Kupfer Miksa dr. gépkocsi-balesete

Egy motorkerékpár nekirohant az Aradról távozó orvos kocsijának.

Pénteken, déli egy óra tájban súlyosabb természetű közlekedési baleset történt Aradon: a városból véglegesen távozó Kupfer Miksa dr. általánosan ismert aradi orvos gépkocsija összeütközött Rácz Gyula mosóczytelepi kereskedő motorkerékpárjával. A karambol ügyében megindult rendőri vizsgálat, amelyet Mladin Eugen rendőrkapitány, a közlekedési ügyosztály vezetője folytat, — eddig az alábbiakat állapította meg:

Kupfer Miksa dr., csütörtökön délelőtt 259-es rendszámú Skoda-gyártmányu aradi gépkocsiján Nagyvárad felé autózott. Mielőtt az orvos elhagyta volna a város területét, a Regele Ferdinand ut végén, a 61 számú ház udvarára akart behajtani, hogy az ott levő benzinkutnál üzemanyagot vegyen fel és ezért az uttest jobb oldaláról a közlekedési szabályoknak megfelelően, a kapu felé kanyarodott.

Eközben az állomás felől erős sebességgel haladt a város felé Rácz Gyula mosóczytelepi kereskedő, 605-ös rendszámú motorkerékpárján. Eddig még meg nem állapított okból a motorkerékpár belerohant a gépkocsiba. A karambol következtében a motorkerékpáron ülő kereskedő hatalmas ivben lerepült gépéről és eszméletét veszítette. A motorkerékpár oly nagy erővel rohant az autó oldalába, hogy az erősen behorpadt és a jobb oldali ablakok is betörték. Az üvegszilánkok könnyebb horzsolást ejtettek az urvezető orvoston, valamint a mellette ülő soffőr arcán is. A baleset során a motorkerékpár szinte hasznavehetetlenségig megrongálódott. Kupfer Miksa dr. megrongálódott kocsiján folytatta útját Nagyvárad felé.

Szerelmi dráma Szatmáron

Három revolverlövessel megsebesítette tizenhárom éves menyasszonyát, azután

agyonlőtte magát egy szatmári kiképző altiszt

Szatmárról jelentik: Véres szerelmi dráma játszódott le a szatmármegyei Óvárj községben. Treistaru Vasile 25 éves szatmári kiképző altiszt három revolverlövést adott le menyasszonyára, a 16 éves Tóth Margitára, majd maga ellen fordította a fegyvert s agyonlőtte magát. Mindkettőjüket beszállították a szatmári közkórházba.

a műleti beavatkozás azonban a fiatal katonán már nem tudott segíteni.

Tóth Margit minden valószínűség szerint életben marad.

A fiatalok jegyben jártak egymással, a lány szülei azonban elleneztek a házasságot s emiatt a fiatal kiképző altiszt számtalanszor heves feltételeségi jelenetet rendezett. Azt ajánlotta a leánynak, hogy szökjék meg vele és esküdjenek meg titokban, erre azonban Tóth Margit a szülei iránt érzett tiszteletből nem volt hajlandó. Legutóbb is összeveszték emiatt s a vita hevében került aztán sor a gyilkossági kísérletre és az öngyilkosságra.

A szerelmi dráma az egész községben nagy feltűnést keltett.

Mit kíván az ország magyar ügyvéd-társadalma?

Memorandumot küldtek az Országos Ügyvédkamarák Szövetségének és az igazságügyminisztériumnak

Bucurestiből jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: A Romániában élő magyar ügyvédek pénteken terjedelmes memorandumot nyújtottak át a fővárosban székelő Országos Ügyvédkamarák Uniójának, a tervezett ügyvédtörvény módosításával kapcsolatban.

Mint ismeretes, a „Gazeta Tribunaľă” október 20-iki számában teljes terjedelmében közölte az új ügyvédtörvény-tervezetet, amely több új módosítást tartalmaz a jelenlegi ügyvédtörvényvel szemben. A törvény-módosítás között szerepel többek között az a tervezet, hogy a kisebbségi ügyvédek

tökéletesen kell, hogy beszéljenek románul és ennek ellenőrzése céljából jogot ad az esetenkénti nyelvvizsgákra.

Szabályozza a tervezet az ügyvédek etnikai származását és számarányát is. A tervezet szerint az ügyvédek három kategóriába sorozhatók hivatásuk gyakorlására vonatkozólag. A feltételek között szerepel a nemzeti arány is, valamint az, hogy

a kamarai dékánokat korlátlan jogokkal ruházzák fel a tagfelvételek elbírálására.

Az ügyvédkamarák uniója október 29-én és 30-án folytatolagos ülésen vitatta meg a tervezett új törvényt és azt kisebb módosításokkal el is fogadta.

A kisebbségi ügyvédekre rendkívül sérelmes új ügyvédtörvény ellen

a német, ukrán és bolgár ügyvédek már jegyzék formájában tiltakozásukat fejezték ki az ügyvédkamarák szövetségénél. Pénteken délután a magyar kisebbségi ügyvédek nyújtották át tiltakozó emlékiratukat az ügyvédi kamarák uniójának, valamint az illetékes igazságügyi fórumoknak.

Kifejtik a magyar ügyvédek emlékirata, hogy káros volna a jelenlegi rendszert megbolygatni és hangoztatja, hogy az új rendszer olyan megszorításokat tartalmaz a kisebbségi ügyvédekre, amelyek erősen sértik a kisebbségi ügyvédek jogait. Feleslegesnek tartja a kisebbségi ügyvédtársadalom a jelenlegi ügyvédtörvény módosítását és különösen feleslegesnek tartják a nyelv-

vizsgák bevezetését. Megállapítja a magyar ügyvédek tiltakozó emlékirata, hogy a régi kisebbségi magyar ügyvédek megtanulták és ismerik is a román nyelvet, míg

a fiatal nemzedék nyelvvizsgára való rendelkezése a román tanintézetek megszegését jelentené.

A fiatal kisebbségi magyar ügyvédek középiskoláikat és egyetemi tanulmányaikat az országban folytatták és hi elnyerték diplomájukat, az kellőképpen bizonyítva, hogy tökéletesen beszélnek románul. Ennek kétséghevonása lebecsülését jelentené a román egyetemeknek.

Rámutat arra is az emlékirat, hogy az új törvény-módosításban a dékánoknak megadott korlátlan jogok mennyire sérelmesek lehetnek a kisebbségi ügyvédekre. Nem lehet meghatározni az ügyvédek maximális számát, hangsúlyozza az emlékirat, és amennyiben a dékánok a tagfelvételi során korlátlan jogokat kapnának, sok esetben megtörténhetne, hogy nem tárgyilagosan bírálják el a tagfelvételt

Tiltakoznak a kisebbségi ügyvédek az arányszám felállításá ellen, így országos, mint csoportviszonylatban. Közli a memorandum, hogy a magyar kisebbségi ügyvédek arányszámukhoz mérten 24.4 arányban kellene, hogy képviselve legyenek az ügyvédi kamarák vezetőségében. Ezzel szemben az a tény, hogy mindössze 20.4 arányban jutottak képviselőnek.

Megemlíti még az emlékirat, hogy az ország lakosságához mérten minden 1300 lakosra egy ügyvéd kellene, hogy jusson. A hivatalos statisztikai adatok szerint azonban mindössze minden 3200 polgárra jut egy ügyvéd. Tiltakozik a magyar kisebbségi ügyvédtársadalom a csoportos beosztás ellen, amellyel könnyen elzárják a kisebbségi ügyvédek az érvényesülés elől, mert nem juthatnak magasabb bírói fórumokhoz. Végül kifogásolja azt a körülményt, hogy az ügyvédek 15 gyakorló év után nyugdíjba küldhessék.

A magyar kisebbségi ügyvédek kérik az igazságügyi fórumokat, hogy a tiltakozást vegyék figyelembe.

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgönycím: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Éves ár... 840 lej || Negyedéves... 210 lej
Hónapos... 420 „ || Hét napra... 70 „

Ujjajta mumia-vizsgálat

A régésztudomány újabb a legmodernebb eszközökkel dolgozik. Például annak eldöntésére, hogy egy mumiatörmelék embertől, vagy valamilyen háziállattól származik-e, talán macskától, vagy szarvasmarhától stb. az úgynevezett anafilaxiás reakciót alkalmazzák. Egy-egy nyulat beoltanak macska, szarvasmarha stb., végül pedig emberi fehérjével s ezáltal érzékenyvé teszik a fehérjefajta iránt. Ez az érzékenység a kísérleti nyulakban mintegy két hét alatt kifejlődik. Most a mumiatörmelék kivonatát befecskendezik a kísérleti állatok bőre alá. Az állatok közül csak az fogja az úgynevezett anafilaxiás sokkot, egy pillanatszerűen beálló görcsös állapotot mutatni, amelyet a mumiaéval azonos fehérjével kezeltek. Ha, mondjuk, az a nyul esik görcsös állapotba, amelyet emberi fehérjével kezeltek, akkor kétségtelen, hogy a mumiatörmelék emberből származik.

— II. CAROL KIRÁLY SIGMARINGENBE IS EL-
LÁTOGAT. Bucurestiből jelentik: Üfelsege II. Carol király londoni látogatása után Párison keresztül Sigmaringenbe utazik, ahol meglátogatja Hohenzollern Frigyes királyi herceget.

— Viktor Emánuel császár és király 70 éves. Rómából jelentik: Viktor Emánuel olasz király és császár ma lépett életének 70-ik és uralkodásának 38-ik évébe. Egész Olaszország zászlódiszben ünnepli az évfordulót. A lapok hosszú cikkekben méltatják a császár és király uralkodását és dicső érdemeit.

— Grigorcea londoni követ sajtóvacsorája. Londonból jelentik: Grigorcea londoni román követ szerdán a londoni Ritz-szállodában vacsorát adott az angol sajtó tiszteletére. A vacsorán London minden nevezetesebb újságírója megjelent.

— Párisban telepszik le véglegesen a windsori herceg. Párisból jelentik, hogy a windsori herceg és felesége Párisban fognak megtelepedni. A hercegi pár két évre kibérelte Sabini grófnő kétemeletes palotáját, mely XIV. századbeli stílusban épült 1932-ben. A hercegi pár jelenleg a Meurice nagyszállóban lakik és január elsején költözik be a Sabini-palotába.

— Gustl professzor nyilatkozata Románia részéről a newyorki világkiállításon. Bucurestiből jelentik: Gustl professzor, a Principele Carol királyi alapítvány igazgatója, a newyorki világkiállítás román csarnokának kormánybiztosa, tegnap este magához kérte az újságírókat és ismertette a csodásan feldisznitendő román pavilonokat.

— Három ízben találkozik a glouchesteri herceg és felesége Párisban a windsori hercegi párral. Londonból jelentik: A glouchesteri herceg és felesége pénteken Párisban három ízben is találkozni fog a windsori hercegi párral. A találkozás, mint Londonból jelentik, maga György király óhalála történi. A találkozás állítólag azzal az egyes külföldi lapokban megjelen: hírekkel áll összefüggésben, amelyek szerint a windsori hercegi pár rövidesen visszatér Angliába.

— Babescu Alexa nyugalmazott ezredes új megbízatása. Babescu Alexa nyugalmazott ezredes, akit Aradon széles körökben ismernek, dr. Marta Alexandru királyi helytartó az aradi sajtóellenőrző szolgálat főnökévé nevezte ki. A most kinevezett szolgálati főnök több évtizede él Aradon, jól ismeri az aradi sajtó életét, tájékozott és a város viszonyaival ismerős személy kerül a sajtószolgálat élére.

— A munkaügyi minisztérium rendelete az új cégtörvényről. Bucurestiből jelentik: A munkaügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben felsorolja mindazokat a szakmákat, amelyekre az új cégtörvény vonatkozik.

— Kísérlet a halálbüntetés felfüggesztésével. Londonból jelentik: Adams alsóházi tag a parlament szerdai ülésén javaslatot terjesztett elő, hogy kísérletként öt évi időtartamra függeszessék fel Angliában a halálbüntetést. (R.)

— HIVATALOS JELENTÉS A 201-ES SZÁMÚ GYORSVONAT SZERENCSETLENSÉGÉRŐL. Bucurestiből jelentik: Az elmúlt reggel történt vasuti szerencsetlenségről a következő jelentést adták ki: A 201. számú gyorsvonat Teiu és Arcoş községek közelében kisiklott a töltés meggyengülése következtében. A mozdony felborult és a közvetlen mögötte lévő három kocsi kisiklott. A mechanikus a kisiklás előtt leugrott a mozdonyról és ennek következtében súlyos sérüléseket szenvedett. A forgalom helyreállítására éjjelkor került sor. A személyvonatokat Nagyszeben felé irányították. A súlyos katasztrófát szinte a csodával határos módon sikerült elkerülni.

— A canterbury érsekség 64 éves vikáriusa nőül vett egy 32 éves ragyogó szépségű színésznőt. Párisból jelentik: Az egyik francia lap regényes házasságról számol be, amelynek hőse Hewlett Johnson, a canterbury érsekség vikáriusa, aki 64 éves korában nőül vette Novel Edwards, 32 éves ismert színésznőt. Ez a szerelem Barcelona egy pincéjében kezdődött, ahol a színésznő mint ápolónő tevékenykedett, a vikárius pedig vizsgálatot tartott a nemzeti kegyetlenkedése ügyében. Az esketést a leány fivére, aki szintén lelkész, végezte.

— AZ EMDEN ELHAGYTA A CONSTANTAI KIKÖTŐT. Consantaból jelentik: Az Emden német cirkáló többnapos látogatása után tegnap elhagyta a kikötőt. Amikor a német cirkáló felszedte horgonyait, a román tengerész zenekar a német himnuszot játszotta, amire a cirkáló zenekara a román himnusz eljátszásával válaszolt.

— BUCUREŞTIBE UTAZÓK FIGYELMÉBE. A Bucureşti-be utazó közönség figyelmébe ajánljuk, hogy az utazás alkalmával a személyazonossági igazolványon kívül katonai igazolványukat is vigyék magukkal, hogy az esetleges fővárosi razziák esetén kehöképpen igazolhassák magukat.

— LETARTÓZTATTAK A LEGFÖBB SZOVJET-HADBÍRSÁG ELNÖKÉT. Moszkvából jelentik: A legfelsőbb szovjet-hadbírság vezetőjét, Ulrichot, Trockizmus gyanúja miatt letartóztatták. Ulrich elnököt azon a hadbírsági tárgyaláson, mely halálra ítélte Tuchacsevszky, tábornokot és társait.

„SCALA“ Nagyfilmek színháza
Telefon: 20-10.

SHIRLEY TEMPLE

A BROADWAY ANGYALA

A VIGSÁG ÉS KACAGÁS FILMJE

Szombaton d. u. 3. va-árnap 11.30 és d. u. 3 MATINÉ.
Méreékelt árak. 5, 7, 15, 9, 15

ÚJ FOX-JOURNAL

— FEGYENC SZÖKÉS EGY AMERIKAI BÖRTÖNBŐL KÉT HALOTTAL ÉS ÖT SEBESÜLTTEL. Newyorkból jelentik: A nashvillei fegyházból tegnap hat veszedelmes bűnöző megszökött és tuszként magukkal vitték az egyik fegyőrt. A többi fegyőr géppuskával üldözésükre indult és a város központjában utól is érték a menekülőket. Megadásra szólították fel a szökevényeket és amikor azok nem tettek eleget a felszólításnak, rájuk lőttek. Kettőt megöltek közülük, négy fegyenc és az elhurcolt fegyőr megsebesült. (R.)

Jó tett helyébe

Jót várj!

— Metzger Márton prépostplébános névnapjának ünneplése. Temesvárról jelentik: Metzger Márton dr. prépostplébánost Márton-nap alkalmával Temesvár katolikus társadalma meleg bensőséggel ünneplte. Az egyháztanács délelőtt jelent meg a prépostplébános előtt Novotny Károly elnök vezetésével, a szociális misszió küldöttségét Borsinczy Ottóné elnök vezető, míg a tantesület nevében Friedrich igazgató köszöntötte dr. Metzger Mártont. Este a templomkórus Szegő Ferenc vezetésével szerenádót adott.

— KEGYELMET KAPOTT HAT HALALRA-
ITÉLT ARAB. Jeruzsálemből jelentik: A katonai bíróság hat arab halálos ítéletét életfogytiglani fegyházra változtatta át. Nabluz város határában egy katonai táborra két bombát dobtak. A tábor parancsnoka elrendelte, hogy azt a két házat, ahonnan a bombákat a táborra dobták, robbantásák fel. (R.)

— Svájc hatóságok az antidemokratikus mozgalmak ellen. Baselből jelentik: Az itteni hatóságok napokkal ezelőtt akciót kezdtek az antidemokraták terjeszkedése ellen és ennek következtében ma letartóztatták a nemzeti szocialista munkáspárt vezérét, Ernst Leonchardot, ezenkívül Klubacher körzetvezetőt és Alfred Wenger csoportvezetőt.

— Jófiútott terem várja a Kulturpalotában azt a nagy közönséget, amely ma a száz év fordulóján hódoló tiszteletre fog megjelenni a költő szelleme előtt, aki a világirodalomban is páratlan fenséggel udta a mindenkori ifjuság számára végredeleltel megírni, miként imádjá az istent, a hazát és az emberiséget. Minden szülő kötelességét teljesíti, ha ma este serdülő gyermekeivel megjelenik a Kölcsey Egyesület Kölcsey Ferenc emlékinnepe, mert érzésben, gondolkodásban és a beszéd művészetében méltó utódok fogják a magyar irodalomnak halhatatlan értékét magyarázni. Fischer Aladár, Szentimrei Jenő, Berde Mária, Tabéry Géza és Olosz Lajos termékenyítő gondolatokkal, Szentimreiné Ferenczy Zsizi és Szabó Sándorné az ének és zene hangulatával fognak hű korpépet adni a fogékony lelkeknek. Tagigazolványok a Kulturpalota vőnzáránál a félkilenckor kezdődő előadás előtt is kiválthatók. Részletes műsor a teremőrnel lesz. Az előadók közül Ferenczy Zsizi már pénteken megérkezett, a többi szereplő szombat déliben lesz itt.

— MA HUSZ ÉVE... Párisból jelentik: A fegyverszünet husz éves évfordulóját Párisban és a többi francia városokban vallásos és hazafias ünnepekkal ülték meg. Ugyancsak ünnepeket tartottak Clemenceau emlékeztére is. A fegyverszünet 20-ik évfordulója alkalmából tartott ünnepséggel kapcsolatosan hosszú cikket közöl a „Temps“ mai száma. A cikk a népszövetség teljes csödjét hangoztatja és megállapítja, hogy a jelenlegi rendszerrel tovább nem működhetik eredményesen. Hangsúlyozza a lap, hogy a népeknek harcolniok kell a békéért, mert az csak így tartható fenn. (Rador.)

— November 16-án életbelép az angol-olasz egyezmény. Londonból jelentik: Az angol-olasz egyezmény november 16-án életbelép és lord Perth ezen a napon nyújtja át az olasz királyhoz és Etiópia császárijához intézett megbízó levelét. (R.)

— Az aradi rendőrség közlekedési ügyosztálya felfoldítja azt a kerékpártulajdonost, aki a bicikliszámok átcsereleése során a 2311-es új számot kapta, hogy sajtó érdekében haladéktalanul jelentkezzen a közlekedési ügyosztályon.

Ne játszon a sors kegyével! Játszon GOLDSCHMIDT-sorsjeggyével

— Áramszünetelés. A villanytelep igazgatósága értesíti a nb. fogyasztó közönséget, hogy nagyobb mérvű javítások miatt f. hó 13-án, vasárnap, kedvező idő esetén, az áramszolgáltatás szünetelni fog reggel 9 órától délelőtt 11 óráig Str. I. Calvin, V. Stroescu és ezen utcák környékén, valamint Pernyáva egész területén.

— Törvényes hírek: Az aradi törvényszék negyedik tagozata ma hirdetett ítéletet Sosdeann Nicolae, a temesvári betegsegélyző volt igazgatója és Caroleanu Florin, volt betegsegélyzői vezérjeiügyelő ügyében. Az ügyben a tárgyalást az elmúlt héten fejezték be, mint arról annak idején megemlékeztünk és a törvényszék pénteken déliben hirdette ki ítéletét, amelyben úgy Sosdeanut, mint Caroleanut bűncselekmény hiányában felmentette a vád és annak következményei alól. — Az aradi törvényszék vádtanácsa — mint az Aradi Közlöny annak idején jelentette — 30 napos vizsgálati ígtségöt rendelt el Dan Teodor, borossebesi erdőmérnök ügyében. Micloşi Emil dr., a letartóztatott főmérnök védője fellebbezést jelentett be a vádtanács határozata ellen a temesvári táblához, amely csütörtökön tárgyalta a főmérnök felfolyamodását. A tábla szombaton dönt az érdekes ügyben.

Megjelent a magántisztviselői foglalkozást szabályozó törvénytervezet

Képesítési okirat, kötelező vizsga, kötelező állami állásközvetítő, írásos szerződés alapján szabályozzák a magántisztviselői pályát

Az aradi munkakamarához megérkezett a magántisztviselői pálya szabályozásáról szóló törvénytervezet. A javaslat 54. szakaszból áll és az első szakasz kimondja, hogy a törvény hatálya minden magánalkalmazottra kiterjed. A második szakasz szerint magánalkalmazottnak számít az a személy, aki rendszeresen intellektuális munkát fejt ki egy munkaadó javára, akár egész évben, akár pedig az év valamely szakában. Speciálisan magánalkalmazottnak tekintendők a munkabíróokról szóló törvény 7. szakaszában foglalt kategóriák.

Az 5. szakasz értelmében a magánalkalmazottak a következő 4 kategóriára oszlanak: a) irodai tisztviselők, b) kereskedelmi alkalmazottak, c) speciálisa tisztviselők, d) segéd személyzet.

A 8. szakasz szerint speciálisa tisztviselők egy-egy vállalatnál: a vállalati orvosok, ügyvédek, gyógyszerészek, hites könyvelők, utazók, helyi ügynökök, közvetítők, akvizitőrök, rajzolók, technikusok.

A 9. szakasz értelmében segédszemélyzet: a felügyelők, ajtónállók, hivataliszolgák, stb.

A magánalkalmazott képzése

A 11. szakasz értelmében **senki sem lehet magánalkalmazott megfelelő képesítési okirat nélkül; irodai tisztviselői, kereskedelmi alkalmazottai, szak-tisztviselői, vagy segédszemélyzeti könyvecské nélkül.**

A 12. szakasz szerint ezt az okiratot akták, vagy vizsga alapján lehet megkapni.

13. szakasz. Akták alapján kaphják meg az okiratot a speciális akadémiái végzettséggel bíró tisztviselők, vagy szaktestületek tagjai, továbbá (14. szakasz) mindazok, akik a törvény megjelenésétől számított egy éven belül igazolják, hogy legalább 5 évig ténylegesen dolgoztak, mint magántisztviselők, tekintet nélkül arra, hogy a törvény kihirdetésekor állásban vannak-e, vagy munkanélküliek.

Nem kell vizsgáznok az állami szakiskolák végzett növendékeinek sem egy évi tényleges gyakorlat után.

16. szakasz. Vizsgára kötelesek: 1. akik egy éven belül nem tudják igazolni az öt évi szolgálati múltat, 2. a gyakornoki bizonyítványoknak a birtokosai.

A 17. szakasz szerint a kötelező gyakornoki

idő 2 év, elemi iskolai végzettségükénél 5 év. A gyakornoki idő 5 évnél semmiesetre sem lehet nagyobb.

A vizsga-bizottság

A következő szakaszok a vizsgabizottságokról intézkednek.

A vizsga két részből áll: írásbeli és szóbeli (üzleti könyvek, könyvelés, eladásra vonatkozó ismeretek és munkástörvények).

Az írásbeli vizsga 3 órán át tart és kizáró jellegű, tehát, aki az írásbelin elbukik, nem állhat szóbeljére.

A vizsga eredménye ellen 4 hónap alatt lehet felelkezni a Munkakamarához, a képesítési okirat megsemmisítése ellen pedig a munkabíró-sághoz.

Ha a vizsga eredménye kedvező, a magántisztviselői képesítési okirat kiállítandó.

Idegen állampolgárok is vizsgázhatnak bizonyos feltételek mellett.

Kötelező állásközvetítés

A 36. szakasz szerint a képesítési okirattal rendelkező magánalkalmazott csak a Munkakamara magántisztviselő szekciója mellett működő állásközvetítő hivatal útján alkalmazható.

Az alkalmazás, illetve ajánlás a jelentkezés sorrendjében történik. Ha a felek nem egyeznek meg, a következő ajánlandó.

Alkalmazás esetén írásos szerződés köendő, amely az alkalmazottak javára kivívott törvényes, vagy kollektív szerződéses jogokat magában foglalja.

A szerződés felbontását 3 napon belül be kell jelenteni.

A 41. szakasz szerint a munkügyi minisztérium a létszükségletek és a drágaság figyelembevételével a munkakamara meghallgatása és a szakmai egyesületek véleményezése alapján megfogja állapítani kategóriák szerint a minimális fizetést és minimális előléptetést, a szolgálati múlt és családi terhek alapján.

A munkaszerződés felbontása esetén az alkalmazott nem veszti el szerzett jogait.

A törvénytervezet utolsó szakaszai szerint a képesítetlen magánalkalmazottakat tartó munkaadók 1000—10 ezer leig terjedő pénzbüntetésben részesülnek. A kihágási jegyzőkönyveket a Munkakamara vezetői is felvehetik.

Pernyertes lett a város az elbocsájtott tűzoltókkal és a bérkocsisokkal szemben

Ismeretes, hogy Aradváros vezetősége novvenkét városi alkalmazottat elbocsájtott állásából. Az alkalmazottak jogorvoslattal fordultak a temesvári helyi közigazgatási bírósághoz és kérték az elbocsájtó végzések megsemmisítését. Péntekre nyolc ilyen ügyben tüzött ki tárgyalást a közigazgatási bíróság s ezek közül két felelkezést érdemében letárgyaltak. A város képviselőiben dr. Bejan Romulus polgármesterhelyettes és dr. Nedelcu Nicolae városi főügyész jelent meg a tárgyaláson, amelynek során a perben képviselt felek felsorakoztatták érveiket és ellenérveiket. Végül is a bíróság a következő döntést hozta: **Megállanítja a bíróság, hogy a két felperes — két volt városi tűzoltó — elbocsájtásáról szóló határozat első része, amely a tűzoltók kinevezését szabálytalannak minősíti és ezért a kinevezést megsemmisíti, törvényellenes, mert a város vezetőségének nem áll jogában valamely kinevezésről megállapítani, hogy az jogtalan volt-e vagy sem.**

Ez a közigazgatási bíróság hatáskörébe tartozik és éppen ezért, a közigazgatási táblák szervezéséről szóló törvény 46. szakasza értelmében

a közigazgatási bíróság hivatalból megvizsgálta a szóbanforgó kinevezéseket, megállapította azok szabályellenes voltát és ugyancsak hivatalból megsemmisítette

a két tűzoltó kinevezését, amivel jogerősenek nyilvánította a város elbocsájtó végzését is.

Egyébként még egy városi vonatkozású ügy foglalkoztatta péntek délelőtt a közigazgatási táblát. Megírta az Aradi Közlöny, hogy a városvezetés elrendeli: január elsejétől kezdődőleg minden aradi bérkocsit gummikerekekkel kell ellátni, a kocsik csak akkor maradhatnak forgalomban, ha ezt külön szakbizottság véleményezi s végül a kocsisoknak formaruhát kell viselniük. Ezt a városvezetőségi rendeletet az aradi bérkocsisok felelkezéssel támadták meg s ebben a felelkezési ügyben is a város álláspontját fogadta el helyesnek a közigazgatási tábla, amennyiben ítéletében elutasította a bérkocsisok kifogásait.

— BORZALMAS SZERENCSETLENSÉGET OKOZOTT WASHINGTONBAN EGY UCCARA ZUHANÓ REPÜLŐGÉP. Washingtonból jelentik: Egy katonai repülőgép lezuhant az uccára. Két utasa szörnyethalt. A gép felgyújtott három gépkocsit is; ezek teljesen elégték.

— Rendőrségi hírek: Balogh József, Regele Ferdinand-ut 45. szám alatti borbélymester feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki többszáz lei értékű szerszámot lopott el tőle. — Meglopták Csabai Mátyás, Episcopul Radu-ucca 35. számú házban lakó kereskedőt is, akitől különböző csöveket vittek el. A tettesek elfogása érdekében megindult a rendőri eljárás.

TYP
A legjobb hajtó

— ZÜRICH TÖZSDEZÁRLAT: Páris 11.71, London 20.95, Newyork 44.13, Milánó 23.21, Amsterdam 239.77 és fél, Berlin 176.90, Prága 15.16, Varsó 12.87, Bucureşti 3.25.

— Husz éve független Lengyelország. Varsó: Lengyelország függetlenségének 20 éves mai évfordulóját ma ünnepelték meg az egész országban. Az ország sajtója részletes leírásokban fejtegeti Lengyelország nagyhatalmi fejlődését. Varsóban hatalmas ünnepségeket tartottak és a vidékről már csütörtök óta érkeztek a küldöttségek. Az ünnepségek reggel isteniszteletekkel kezdődtek, majd megkoszorúzták a hősök emlékművét és Pilsudszky marsall síremlékét. Az egész főváros zászlódszben ünnepelt. Ridz Smygli tábornagy a Szabadság-téren fogadta a felvonuló csapatok tiszteletadását, Moscicky elnök csütörtökön a felszabadult Csilinba tett látogatást, majd onnan az Olsa vidékre látogat el.

— OLASZ EGYETEMI TANÁR KAPTA A FIZIKAI NOBEL-DIJAT. Rómából jelentik: Az olasz lapok meglepéssel veszik tudomásul, hogy a fizikai Nobel-díjat Enrico Fermi római egyetemi tanárnak adták az atom és az energia elmélettel kapcsolatos munkásságáért. (Rador.)

— Lázadás a szovjethaditengerészetben. Moszkvából jelentik: A feketetengeri szovjettilotta számos hajóegységén lázadás tört ki a szolgálati idejükét kitöltő tengerészek között, amikor megtudták, hogy további két évet kell szolgálniuk. Állítólag a lázadók közül többet főbelőttek.

FRATII KLUG
Bul. Reg. Ferdinand 37. Tel.: 14-30. Ujarad 20-22
Elvállal tometéseket, legdiszesebb és leg-
egyszerubb kivitelben. Hercegi ravata: rakitaron, nagy választékban.
Erc. nehéz tölgyállóból épített köves, tenyő, stb. koporsók. Szem-
lede,ekben nagy választék. hereszt és koszoru saju. készitmény.
Május 10. teszállított arak.

— FIGYELEM!!! Őrizze meg a címet!! NAGY JÓZSEF müstoppoló elköltözött Str. Radu 6 alól EMINESCU 15 alá.

— SI VIS PACEM... Bernből jelentik: A nemzeti tanács 148,500,000 svajci frank összegü hitelt szavazott meg a hadsereg megerősítésére. Egyéb nemzetvédelmi célokra 75 millio frank hitelt szavaztak meg. (R.)

Hinni kell a szerencsében, S a GOLOSCHMIDT Bank sorsjegyében!

— Távolkeleti csendélet... Tokióból jelentik: A Domei-iroda jelentése szerint az Uning és Shiushui körül összevont kínai csapatok nyugati irányba vonulnak vissza. (R.)

INSPEKCIÓS GYÓGSZERTARAK:
ANGEL gyógyszerész, Piata Catedralei 16. (Tel.: 15—30.)
OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16 (Tel.: 14—80.)
KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsesti 68. (Tel.: 14—70.)

KÖLCSEY FERENC EMLEKÜNNEP
A Kölcsey Egyesület tagjainak és középiskolás gyermekeiknek ingyen.
Szombat este fél 9-kor a Kulturpalotában
Szerenlők: beszéddel Fisoher Aladár, Szentimrei Jenő, Berde Mária, Tabory Geza, Olosz Lajos. Ének- és zeneművészettel Szentimreiné Ferenozy Zsuzsi és dr. Szabó Sándorné.

Karácsony apó! Karácsony apó!
Isten hozta! De miért sietett
annyira?

— Nem siettem, ked-
vencem. De most egész
évre alkalmaztak az
AURORA
ELÁRUSÍTÓ HELYET,
hogy MILLIÓKAT osz-
togassak szerte az or-
szágban.

A XVIII. sorjatek I. osztalyanak huzasa november 15.

HELYI
CIM:

Aradmegyei Takarékpénztár

SPORT KÖZLÖNY

AMTE—Tricolor kupamérkőzés a vasárnapi labdarugóműsor legfőbb eseménye

Részletes biródelegálás

A vasárnapi futballprogram legfőbb eseménye a Tricolor CFPV—AMTE kupamérkőzés, amely iránt sportkörökben nagy érdeklődés nyilvánul meg. A mérkőzést 2 órakor kezdik a csapatok, tekintve, hogy a kupamérkőzéseken a rendes játék-
időt döntetlen esetén meg kell hosszabbítani.

A kerületi bajnokságban szintén teljes forduló kerül lejátszásra és a Crişana, Mica, Olimpia az esélyesek, a Titanus—ATE, Transilvânia—Gaiana, valamint Hakoah—Egyetértés mérkőzések nyílt küzdelmeket ígérnek.

Az utolsó őszi szövetségi díjmérkőzés, valamint teljes ifjúsági műsor egészítik ki a vasárnapi programot, amelynek biródelegálása a következő:

Román Kupa:

AMTE—Tricolor CFPV, Gloria-pálya, 14.00 órakor, biró: Tica Ilescu, határbirók: Darázs és Kalmár.

Ker. I. oszt.:

Crişana—Unirea, Gloria pálya, 10.45 órakor, biró: Burdan, határbirók: Vagalau és Weinberger.

Astra—Mica, Astra pálya, 10.45 órakor, biró: Oprîta, határbirók: Chiral és Mara.

Titanus—ATE, Titanus pálya, 14.45 órakor, biró: Ciorogariu, határbirók: Husztk és Barbu.

Tricolor—Olimpia, Olimpia pálya, 14.45 óra-

kor, biró Pfeiffer, határbirók: Luţai és Gombos.

Transilvânia—Gaiana, Tricolor pálya, 15.00 órakor, biró: Munteanu, határbirók: Oprîta és Ardelean Ioan.

Hakoah—Egyetértés, AAC pálya, 15.00 órakor, biró: Karlich, határbirók: Polareczky és Kradigaty.

Szövetségi díj:

Titanus—Transilvânia, Tricolor pálya, 10.30 biró: Dorin V.

Ifjúsági bajnokság:

Gloria—ATE, Gloria pálya 9.00 órakor, biró: Vagalau.

Banatul—AAC, AAC pálya, 11.00 órakor, biró: Marienuţ.

Transilvânia—Gaiana, Tricolor pálya, 13.00 órakor, biró: Ardelean Ioan.

Tricolor—Olimpia, Olimpia pálya, 13.00 óra-
kor, biró: Luţai.

Hakoah—Egyetértés, AAC pálya, 13.15 óra-
kor, biró: Polareczky.

Fortuna—Unirea, Unirea pálya, 14.30 órakor,
biró: Höhn.

Astra—AMTE, Astra pálya, 9.15 órakor,
biró: Chiral.

Nem volt lehetséges a Gloriának Iaşiba utaznia: lemondotta a vasárnapi kupamérkőzést

Az aradi csapat a sorsolás „szeszélyének” áldozata

November 2-án sorsolták ki a fővárosban a Román Kupa negyedik fordulójának mérkőzéseit és ezek során a Gloria ellenfelét a B) ligás Textilában, a mérkőzés színhelyét pedig Iaşiban jelölték meg. A sorsolás megejtése előtti napokban úgy tervezték az illetékesek, hogy a sorsolásnál a földrajzi fekvést feltétlenül tekintetbe veszik és nem teszik ki a csapatokat hosszú és fáradságos utaknak. Ezt a körülményt azonban — úgy látszik — csak a fővárosi csapatoknál vették tekintetbe, mert a Rapid, Venus, Juventus, Sp. Studentesc ott-hon játszanak, viszont a Carpaţinak Nagybányáról Craiovára, a Gloriának pedig Iaşiba kell utaznia.

A Gloria vezetősége tegnap este ülést tartott, amelyen a helyzetet megvitatták és tekintve, hogy a játékosok közül hárman betegek, továbbá, hogy a játékosok legfőbbje részére négynapos sza-

badság (péntek, szombat, hétfő, kedd) szerzése lehetetlen, terjedelmes táviratban alapos megindokolással lemondotta a Textila elleni kupamérkőzést. A szerencsétlen körülmények összejárása következtében a Gloria ténylegesen képtelen csapatát Iaşiba küldeni, mert Zab, Varjassy és Schneider sérültek, liceumista növendék-játékosai részére (Siclován, Marienuţ, Codreanu stb.) képtelen a négynapos szabadságot megszerezni. A Gloria a szövetségnek küldött terjedelmes táviraton kívül táviratilag értesítette a Textila csapatát, valamint a mérkőzésre delegált Ionescu Tope ploestii játékvezetőt is.

O Olaszország meghívta az angol szövetséget, hogy Milánóban Anglia válogatottja revansot adjon az olasz csapat néhány év előtti 2:3 londoni veresé-

December 4-én Csehszlovákia—Románia mérkőzés Prágában?

A csehszlovák szövetség a román labdarugó szövetséghez intézett táviratában közölte, hogy decemberben is kész fogadni a román válogatottat. Valószínűleg december negyedikén a bajnokság befejezése után Románia elküldi csapatát Prágába.

Sikertelen kerékpáros világrekord-kísérlet

Slaats, az egyórás világrekord hajdani birtokosa vasárnap a milánói Vigorelli-stadionban újabb kísérletet tett, hogy Archambaudnak idén felállított 45.840 m-es egyórás, vezetéskülső re. pülöcsucsteljesítményét tulszárnyalja. A kísérlet számára az idő nem mutatkozott kedvezőnek. Könnyű szél zavarta a pályát és a hőmérséklet is erősen alászállt. Slaats ennek következtében rosszul is kezdett. Első köre 35 mp. volt, a tavalyi 32 mp.-vel szemben. A 31.ik körben a hollandus céltalannak látva további ostromát, leszállt gépről s kijelentette, hogy a nehéz levegő következtében teljesen lehetetlennek tartja a rekordnak még az idén való megdöntését.

Ezzel kapcsolatosan érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy Piubello, az olaszok egyik kiváló országúti versenyzője a jövő vasárnap, Slaats véleménye ellenére, kísérletet tesz a fennálló egyórás rekord megdöntésére.

Car ugy
Kapasból!

Az olasz birkozócsapat Poznanban 6:1 arányban fényesen győzte le a lengyel birkozó-válogatottat.

Két új motorkerékpáros világrekordot állított fel Carke angol versenyző a Brookland pályán és pedig 500 km.: 141.92 km.-es átlag, 3 óra: 150.15 km.-es átlag.

Pickford, az angol labdarugó szövetség elnöke 77 éves korában meghalt. Ötven éven át volt vezetőségi tagja az angol szövetségnek és nevét főleg a játékszabályok tökéletesítése körül kifejtett munkájával tette ismertté.

O Tekéző körökben óriási érdeklődés nyilvánul meg a szombatesi egyéni tekeverseny iránt, amely az AAC tekepályáin kerül lebonyolításra, de rendkívül érdekesnek ígérkezik a vasárnapi csapatverseny is, amelyen tízenkéttagú csapatokkal az AAC, Infrăirea, CFR (Temesvár) és Electrica (Temesvár) vesznek részt.

Disznópásztor vagy ügyvéd?

Kiepura érdekes becsületsértési pere telmenésse!

Varsóból jelentik: Érdekes perben hozott tegnap ítéletet a varsói törvényszék. A per vádlottja Jan Kiepura, a világhírű tenorista, magánvádlója pedig Osztrovsky Zsigmond ügyvéd volt. Kiepura legutóbbi varsói tartózkodása alatt szállodai lakásán sajtókonferenciára hívta össze a napilapok képviselőit, akiknek külföldi sikereiről beszélt. A beszéd végén a következő kijelentést tette:

— Ha nem lenne hangom, most nem világhírű tenorista, hanem disznópásztor, vagy ügyvéd lennék.

Ezt a kijelentést magára és az egész ügyvédi karra sértőnek találta Osztrovsky Zsigmond ügyvéd, aki szenzációs bűnügyi perekben mint védőügyvéd tette ismertté nevét és becsületsértését beperelte a tenoristát.

Minthogy az ügyvédi kamara nyilatkozatban kijelentette, hogy nem adott senkinek felhatalmazást, hogy az ügyvédi kar nevében fellépjen, Osztrovsky most már csak a saját nevében tette meg feljelentését.

A tárgyalásra a külföldön tartózkodó Kiepura írásbeli nyilatkozatot küldött, amelyben így adta elő védekezését.

— Nem úgy tettem kijelentésemet, amint a lapok megírták. Szó szerint azt mondtam: Ha nem lennék énekes, akkor most disznópásztor lennék. Azt a kitétel, hogy ügyvéd is lehettem volna, csak később az újságírókkal folytatott csevegés közben mondtam, amivel különben valót állítottam, mert mielőtt felfedeztem hangomat, joghallgató voltam.

Igy huszonkét újságíró tanukihallgatása után a törvényszék Kiepurát a becsületsértés vádjára alól felmentette a Osztrovsky ügyvédet 100 zloty perbeli kötbér megfizetésére marasztalta. (S. r.)

Földreform Cseh-Szlovákiában

A csehszlovák statisztikai évkönyv adatai szerint — mint a „Stud” közli — Csehszlovákiában 1936. végéig összesen 2,271.000 ha. földet vettek el földreform céljaira a volt tulajdonosoktól. Ebből 892.000 ha. volt a mezőgazdasági terület. Az átvett földekből eddig összesen 1,786.000 ha.-t adtak át új tulajdonosoknak, 485.000 ha. pedig még rendelkezésre állott, állami kezelés alatt. Az új tulajdonosok között összesen 867.000 ha. mezőgazdasági területet osztottak szét, vagyis 25.000 ha. hilyán az egész kisajátított területet. A rendelkezésre álló 485.000 ha. területből mindössze 25.000 ha. volt mezőgazdasági jellegű volt, a többi főként erdő.

A csehszlovákiai földreform eszerint befejezettnek mondható, mert hiszen a mezőgazdasági területeket csaknem maradék nélkül szétosztották. A Felvidéken mindössze 4000 ha. mezőgazdasági terület áll rendelkezésre, a Ruténföldön 11.000 ha.

Az egész országot egybevéve a területnek 12,7 százalékát, a mezőgazdasági területnek meg csak 18,7 százalékát vette el az állam és jutatta új birtokosok kezébe. Aránylag a legnagyobb szabású volt a földreform Szlovákiában, ahol az a teljes területnek 17,8 százalékára terjedt ki; a Ruténföldön a terület 16,5 százaléka cserélt gazdát, a szorosan vett Csehországban 15,7 százalék, Morvaországban és Sziléziában pedig 13,8 százalékra rugott az átvett földek aránya. A mezőgazdasági terület tekintetében más az arány és más az egyes országrészek sorrendje is; első helyen e tekintetben a szorosan vett Csehország áll, ahol a szántóknak 12,4 százaléka került új tulajdonos kezébe a reform során, közvetlenül utána Szlovákia következik 11,8 százalékos arányszámmal, Morvaországban és Sziléziában 7,8 százalék, a Ruténföldön pedig mindössze 6,2 százalék volt annak a mezőgazdasági területnek az aránya, amelyet a reform új tulajdonosok kezébe juttatott. Mindezekben az arányszámokban az állami kezelésben hagyott földterület is szerepel, ami az átvett teljes területnek egyötöde, a szántóknak, illetőleg a mezőgazdasági területnek ellenben csaknem egészen 3 százaléka.

Kisbirtokot kapott összesen 635.000 igénylő s miután a közöttük kiosztott birtokterület összesen 786.000 ha. volt, átlagban 1,2 ha. jutott egy-egy igénylőnek. Ebből 82 százalék volt mezőgazdasági terület. Mivel pedig ebben a kisbirtokcsoportban is előfordultak huszhektáros és ennél is nagyobb birtokok, egészen harminc hektárig, a kiosztott földterület zöme még az 1,2 hektárnál is jóval kisebb darabokra oszlott szét, Szlovákiában 187.000 kisbirtokos között tagoltak el 298.000 ha. birtokot, vagyis itt az átlag 1,6 ha. volt, a Ruténföldön pedig a földhöz juttatott kisbirtokosok száma 34.000, a kisparcellákban kiosztott terület 32.000 ha., vagyis itt egy ha. sem esett egy-egy kisbirtokosra.

3 NAP MULVA

HUZASA ÚJ TERV

ALAMI SORSJATEK
OSZTALYNAK A
HUZASA
ALAMI SORSJATEK
ALAMI SORSJATEK

MAJUS 12. KONZERTUMON
36.000 LEKREVENY
51.880.000 LEI

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Ófelsége II. Carol király szentesítette az új kereskedelmi kodexet

A jövő év május elsején lép életbe a kereskedelmi kodex

Röviden már megemlékeztünk arról, hogy lamandi igazságügyminiszter kihallgatáson jelent meg Ófelsége II. Carol király előtt és ezalkalommal az uralkodó számos nagyjelentőségű törvényt írt alá, amelyek egyrészt a törvényegységesítésre, másrészt pedig a bírói karra és az állami ügyvédekre vonatkoznak. A királyi kihallgatásról lamandi miniszter a következőket mondta a sajtó munkatársai előtt:

— Ófelsége, a király aláírta az új kereskedelmi törvénykönyvet, amelynek szentesítését és életbeléptetését már a cernaui ünnepség alkalmával bejelentettem. Annak idején azt mondtam, hogy a szentesítés december elsejére történik meg. Mint láthatják megtartottam szavamot, sőt a szentesítés husz nappal előbb történt meg, mint amikor bejelentettem. Ami pedig az egyesített polgári törvénykönyvet és polgári perrendtartást illeti, remélem, hogy szavamot ezzel kapcsolatban is betarthatom és ezek szentesítése fontos haladást jelent társadalmi és gazdasági életünk szempontjából és ezzel megszűnik az a visszahagyott helyzet, hogy más kereskedelmi törvényekben érvényben az Ó-királyságban, más Erdélyben és más Bukovinában. Az egyesített törvénykönyv jelentős módosításokat tartalmaz az eddigi kereskedelmi törvényekkel szemben.

Természetszerű körülmény, hogy ilyen nagyjelentőségű törvény esetében, annak szentesítése néhány hónappal megelőzi az életbeléptetést. Az egyesített kereskedelmi törvény 1939. május elsején lép életbe. Ugy vélem, hogy addig elegendő idő áll rendelkezésre, hogy az érdekeltek tudomást szerezzenek az új törvény intézkedéseiről.

Új rendelkezések az öt évnél fiatalabb iparvállalatok adómentessége ügyében

Bucuresti. Az egyenes adókról szóló törvény 36. szakasza úgy rendelkezik, hogy az ipari vállalatok 5 éven át adómentességet élveznek, ha jövedelmezőségük nem haladja meg a tőke 8 százalékát, illetve az adó felét tartoznak fizetni, ha a rentabilitás 8—10 százalék között mozog. A pénzügyminisztérium 330.946. számú körrendelete szerint e tekintetben számos visszaélés történt és ezért elrendeli, hogy az ipari vállalatokról működési lapot készítsenek, amelyből kitűnik, hogy az illető vállalat működése első 3 esztendejében, milyen tőkével kezdett, a tőke mennyire emelkedett, vagy csökkent és mennyi volt az évi nye-

reség és a rentabilitás. Mindaddig, amíg a vállalat be nem tölti az ötödik esztendőt, vezetni kell ezeket a működési lapokat, amelyekről az adókedvezményre való jogosultság megállapítható. Adómentességet vagy adókedvezményt csak olyan ipari vállalat igényelhet, amelynek rendszeresen vezetett könyvei vannak és rendszeres évi mérleget készít.

— A pénteki gabonapiac árai: A pénteki aradi gabonapiacra csekély felhozatal mellett a szokásos érdeklődés nyilvánult meg. A buza ára 350—360 lei, az új tengeté 250—260, míg a tökmagé 350 lei. — Brjilaban a buzáért 360—390 leit, míg Cons.antában 380—400, Brjilaban pedig 375 leit fizettek.

— Falusi háztartási és gazdasági tanfolyamok Erdélyben nők részére. A tél folyamán Erdély különböző vidékein az EGE a falusi gazdaasszonyok és leányok részére hathetes női háztartási és gazdasági tanfolyamokat rendez. A tanfolyamokon a helyes és gazdaságos főzést, mosást, vasalást, szabászatot és varrást, baromfi, sertésnyészést, csecsemőgondozást, egészségügyi stb. fogják tanítani. A tanfolyam célja az erdélyi magyar gazdaasszonyok és leányok nevelése, irányítása a háztartás és kiszolgáló helyes vezetése terén. A tanfolyamon résztvehetnek asszonyok és lányok 16 éves kortól fölfele. A tanfolyam részvételi díja jelenleg az egész hat hét tartamára összesen 500 lei. A vidéken lakó és bent étkező leányok naponta az ellátásért ezen felül még 10 leit fizetnek. A tanfolyamra konyhafelszerelést, edényeket, továbbá varrógépet a tanfolyam rendezősege visz magával. Azon községekben, amelyekben a tanfolyamra kellő számú jelentkezés történik, összehívandó a jelentkezők száma és a névsor egy kérés kíséretében beküldendő az EGE-hez, Kolozsvár, Str. A. Muresan 10., ahol a felvilágosítást készséggel és szívesen megadják. Kívánatos volna, hogy a tanfolyamra Erdély magyarlakta vidékeiről számos jelentkezés történjék. Az eddig megrendezett falusi női hathetes gazdasági és háztartási tanfolyamok igen szép eredménnyel zárultak. Az EGE a tanfolyamokat a jelentkezések sorrendjében fogja beosztani.

Ideiglenesen öt autóbusrjárat bonyolítja le Szatmár és Sziget között a személy- és áruforgalmat

A ruszinszkói határkiigazítás következtében Halmi és Királyháza között körülbelül 8 kilométer hosszú vasutvonal Feketeadó állomással együtt Magyarországnak jutott.

Emiatt Halmi és Máramarosziget között ideiglenesen megszaktadt a vasúti összeköttetés. A CFR, már lépéseket tett a vasúti forgalom mielőbbi helyreállítására érdekében. Addig is, amíg ez megtörténik, a CFR autóbusrjáratokkal bonyolítja le a forgalmat.

A tegnapi nap folyamán a CFR részéről Bartsch főfelügyelő a nagyváradi inspekcia vezetője, Ispravnic temesvári vasúti főfelügyelő társaságában Huszton járt és a ruszinszkói közlekedésügyi minisztériummal tárgyalt. A helyszínről távirati jelentést küldött a CFR, vezérigazgatójának.

Ma reggel már CFR autóbusrjáratok bonyolították le Szatmár és Sziget között a forgalmat. Az új helyzet miatt ma Szatmárra érkezett Mageru

Nicolae kolozsvári vasúti felügyelő, aki megállapította az autóbusrjáratok menetrendjét.

Összesen öt járatot állított be a CFR. Az autóbusrjáratok menetrendje a következő:

Indulás Szatmárról: 5.20, 6.—, 14.20, 15.20, 18.20.

Érkezés Szigetre: 9.—, 9.40, 18. 19, 22 órákor.

Indulás Szigetről: 0.30, 5.20, 9.20, 15.20 és 15.20 órákor.

Érkezés Szatmárra: 4.30, 9.—, 13, 19, 20 órákor.

Valamennyi autóbusr Avasfelsőfalú érintésével közlekedik. A járatok menetrendje a rendes vasúti menetrendhez igazodik. Minden személy- és áruforgalomhoz az autóbusrjáratok csatlakozásuk van. Az autóbusr utasai csak a legszükségesebb kézipodgyászt vihetik magukkal.

A posta- és vasúti küldeményeket külön teherrautók szállítják Szigetre, illetve Szatmárra.

Kölcsönöke kapnak megyék és községek a belügyminisztérium biztosító pénztáráról

A belügyminisztériumban összeült a közintézmények biztosítási pénztárának igazgatótanácsa és részletesen megtárgyalta az ennek az intézménynek működésével kapcsolatos intézkedéseket.

Jelenleg tudvalevőleg a tűz elleni biztosítás csak a megyei és községi hatóságok épületeire kötelező. Ezért elhatározták, hogy a jövőben az összes hatóságok, vagyis a minisztériumok, autonóm pénztárak, stb. épületeit kötelező módon a

minisztérium biztosító pénztáráról kell biztosítani. Elhatározták azt is, hogy ezentúl nem csak tűz elleni, hanem balesetbiztosítást is kötnek. A viszontbiztosítást a legnagyobb külföldi biztosító társaságoknál eszközlik.

A belügyminisztérium biztosító pénztáráról tiszta hasznát képező összegeket kölcsönként a megyéknek és községeknek adják. A kölcsönök folyósítása minimális kamattal történik s ezek az összegek csak közmunkára használhatók fel.

= Bucurestiben megszüntették a hus maximális árait. Bucuresti városvezetősége úgy döntött, hogy megszünteti a hus maximális árait és a hus árának alakulását ismét szabaddá teszi. A fátározatot a főpolgármester a bucuresti-i mézárások kérésére alapján hozta. Ezek kérésükben kifejtették, hogy abban az esetben, ha a hus ismét szabad forgalom tárgyává teszik, annak ára 2—3 lelel olcsóbb lesz. A főpolgármester közölte a mézárásokkal, hogy az új rendszer csak addig tart, amíg az árak az eddigieknél alacsonyabbak maradnak és mielőtt a mézárások drágításához folyamodnának, ismét visszatérnek a maximális árak rendszeréhez.

= Szaktanácsok az alma válogatására és osztályozására. Miután az almagyümölcsöt leszedték és az ideiglenes tárolóhelyiségben raktározták, a szedés után 2—3 héttel szükségessé válik annak átválogatása és osztályozása. A válogatásnál 3 osztályt különböztetnek meg: I. o.-ba kerülnek azok a gyümölcsök, melyek teljesen hibamentesek, szépen színeződtek és az alakjuk is kifogástalanul fejlett. II. o.-ba kerülnek azok a gyümölcsök, melyek kissé hibásak, vagy kicsi, de beforrt szúrások vannak rajta, vagy a színeződésük nem egészen kielégítő. III. o.-ba kerülnek azok a gyümölcsök, melyek az előző két osztályba nem voltak besorozhatók, feltéve, ha azok nem romlottak, vagy nem támadtak. Mind a

három osztályban megkülönböztetünk 2, 2 és negyed 2 és fél, 2 és háromnegyed, 3, 3 és egynegyed, 3 és fél collosakat, vagy ennél esetleg nagyobbakat is. Fontos, hogy a minőségnek megfelelően az egyforma nagyságúak az átválogatásnál mindig egy ládába kerüljenek. Az átválogatás és az osztályozás után minden egyes ládára olvasható helyen rá kell írni a fajta nevét, minőségét és nagyságát. A tároló helyiség mindenkor hűvös, sötét, de jól levegőztethető helyiség legyen.

= A termő gyümölcsöket trágyázni kell. 2—3 évenként 120—150 métermázsza istállótrágyát adjunk a gyümölcsösünknek kat. holdanként. A trágyát a fákkezelés és a permetezés után a talajon szétszórjuk, majd a talajba beszántjuk, vagy beássuk. Az istállótrágyán kívül használhatunk egyéb szerves trágyát is (pl. sertés, baromfi, juh), de ezek használatánál vigyázni kell, mert igen erős trágyák és könnyen megégetik a gyümölcsfa gyökereit. Erősebb trágyák lévén, tehát belőlük kevesebb is kell, mint az istállótrágyából. Ha mézárban szegény a talaj, úgy célszerű a talajt meszezni. A mézár szegénységétől függően 4—8 métermázsza égetett meszet, előzetesen szétmálasztva, szórunk szét kat. holdanként, majd azt a talajba sekélyen beszántjuk. Szuperfoszfátból kat. holdanként 80—150 kg.-öt használunk.

„Vajjon hazaárulás ez?”

Egy pap már 1935-ben megírta szindarabban Chamberlain berchtesgadener repülését.

London. A költői jövőbelátás különös esetéről beszélnek itteni diplomáciai és irodalmi körökben.

Amikor Chamberlain miniszterelnök szeptemberben hirtelen elhatározással Berchtesgadenbe repült és ezáltal lényeges enyhülés állott be a már kiróbbanással fenyegető európai válságban, mindenki meglepetéssel fogadta ezt az eseményt. Annál figyelemreméltóbb, hogy az egyik newyorki színpadon már 1935-ben bemutatott egy darabot, amelynek keretében

éppen ilyen békemutó repülőt látszódik le.

A darabnak „Vajjon hazaárulás-e ez?” a címe és a szerzője John Haynes Holmes newyorki lelkész.

A derék newyorki lelkész érdekes körülmények között jutott arra az elhatározásra, hogy kiránduljon a drámáirás mezejére. 1931. szeptemberében összekerült az angliai Folkestoneban Ghandival. Az inductor profétája akkor lépett először Anglia földjére. Az indiai népezér elmondotta, hogy az alkirályal történt beszélgetése nyomán az a benyomása támadt, hogy

„Igen, jönne az ellenfél országába és személyesen kell tárgyalnia.

Ez a beszélgetés valósággal felvillanyozta Holmest és egy fiatal drámáiró segítségével szindarabot írt arról, hogy Amerika népei tulajdonképpen a békét akarják és a felelőssége tudatában levő vezérnek épp az a feladata, hogy békéért az utolsó pillanatig küzdjön.

A darab hőse az amerikai elnök. Az új államfő hivatalbalépésekor békenyilatkozatot tesz, noha elődje ultimátumot intézett Japánhoz a tokiói amerikai követség lövőse miatt. Japán válasza nem kielégítő. Már mindenki hadüzenettel számol. Az új elnök azonban minden erejét megfeszítve küzd a béke megmentéséért. Még az a hir sem ingatja meg, hogy a japánok megszállták az amerikai kézen levő Manillát, a Fülöp szigetek fővárosát.

Sőt,

vissza akarja rendelni a tengerre kihajózott amerikai flottát is, hogy békészándékáról bizonyítékot adjon.

A tengerészeti miniszter azonban inkább lemond, sem hogy ezt teljesítse.

Közben kiderül, hogy a tengerészeti miniszter rendeletére az amerikai flottaegységek már régebben teljességgel elhagyták Japán felé a tulajdonképp csak válasszal volt. Ez csak megerősíti az elnököt békeakarátában, bár most már a kongresszus a lemondását követeli.

hazaárulással vádolja és nélküle akarja megüzenni a háborút.

Ekkor támad az elnöknek az a gondolata, hogy Japánba repül és ott kezdi a háborút, ahol az rendes

körülmények között végződni szokott: a békétárgyalásoknál. Japán háboruspárti miniszterelnökének megalázó békefeltételei már-már meghiusulással fenyegetik az elnök akcióját. A japán népre azonban oly hatással van az amerikai elnök megingathatlan békeakarata és fellépése, hogy ez a hatás átterjed a kormányra és végül igazságos békét köthet a két nagyhatalom.

... A költő a jövőbe látott.

UJ KÖNYVEK

— Eckhardt Sándor: „A francia szellem”. Eckhardt Sándor a budapesti tudományegyetemen a francia nyelv és irodalom nyilvános rendes tanára, a románisztika neves képviselője, akinek tudományos és írói értékét a művelt magyar közönség igen jól ismeri. E könyve a francia szellem legbelső lényegét világítja meg. Végigvezeti az olvasót az önismeret mindazon utjain, melyek a francia karaktert a múltban és jelenben kialakították. Nemcsak a ma franciáját elemzi tehát, hanem a történelmi fejlődés hosszomszűretelt mutatja be a francia lélek változó magatartását és állandó jegyeit. Föltárva a történelmi gyökereket, briliáns módon fejt ki a francia szellem legjellemzőbb vonásait: racionalizmusát, klasszikus formaérzékét és kifejezőkészségét, patriotizmussal egybeforrt missziós tudatát, valamint a lélek derűjének azt a sajátos megnyilatkozását, amelyet csak eredeti megjelölés — „l'esprit” — fejez ki pontosan. Műveltségünk, első keresztény századaink óta, át meg át van szövve a francia szellem csodálatosan gazdag megnyilatkozásaival. Ez a szellem máig elevenen ható tényezője a magyar kultúrának. A kitünő szerző külön fejezetben foglalja össze a nagyvilágba szétszórható francia szellem értékes magyar tanulságait, amelyek hívattva vannak, hogy gondolkodásunkban és tájékozódásunkban új távlatokat nyissanak. Eckhardt műve: „A francia szellem” a Magyar Szemle bibliofil könyveinek sorozatában jelent meg. Szekfü: Bethlen Gábor, Grätz: A dualizmus kora, Bierbauer: Magyar építészeti stb., stb. 300 lap pompás kiállításban kedvezményes áron fűzve 165.— lei és költ. 264.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál, Kolozsvár. Kérje a Magyar Szemle könyveinek kedvezményes jegyzékét.

— Körös Andor: „Isten bábjai”. Egy husz éves nőt és egy ötven éves férfi lélegzetállítónan izgalmas szerelmi történetének kapcsán kitérül a regényben a főváros keresztmetszete, a szoba-konyhas lakótól a palotáig. A gazdasági világválság nagyvárosának szociográfiáján kívül megismert az író a társadalmi korlátok és erkölcsi tilalomfák közt vergődő ember ösztönéletének titkos rezdüléseivel, bevezet a lélek őserdejébe s rávilágít a vágyak, szándékok és tettek szemérmesen leplezett indítóokaira. Az izzap, amit az értelem meritő-vödrével felhoz a szív, ösztön és lélek kütyünáj fenekéről, tele van az emberismeret aranyával. Körös Andor: „Isten bábjai” c. regénye az Athenaeum-kiadásában jelent meg. A pompás és terjedelmes regény 357 lap, fűzve 99.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál, Kolozsvár. Kérje az Athenaeum-művek teljes jegyzékét.

HAMBURG-AMERIKA

LINIE

Rendszeres hajójáratok

Északamerika, Kanada, Közép-amerika, Kuba-Mexiko, Dél-amerika, Keletázsia, Ausztrália és Hollandiába

Tengeri utazások

tökéletes

událást és sok örömet nyújtanak!

Földközi-tengeri utazások tavasszal és ősszel, Északi-tengeri és atlanti-szigeti utazások, Nyugatindiai utazások, Világkörüli utazások, Utazások Afrika körül, valamint olcsó tengerentúli tanulmányi utazások

Felvilágosítások, prospektusok díjmentesen kaphatók a

Hamburg-Amerika Linie S.A.R.

képvisleténél:

Künstler utazásiroda
Arad, Bul. Regina Maria 24.
Telefon 10-86

Rádióműsor

— Romániai időszámitás. —

SZOMBAT, NOVEMBER 12.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, hírek reggeli hangverseny gramofonlemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Gramofonlemezek. A műsorban a következő zeneszerzők művel szerepelnek: Rubinstein, Csajkovszki, Saint-Saens, Stan Golestan, Elgar, Dvorák. 14.10: Hírek. 14.30: Gramofonlemezek, Részletek operettek-ből, Offenbach: Perikola, Lehár: Paganini, Planquette: A cornevillei harangok, Cuvier: Lila dominó, O. Strauss: Csokoládékatoná. 15.10: Külföldi közlemények. A rádióval kapcsolatos ügyek. 17: Ora strajerilor. I. Nicolae Năstase mérnök előadása. II. Hangjáték. 18.15: Ora „Munca și voe bună”. I. Képek a hányászelet-ből, II. Em. Desliu énekszámai, zongorakísérettel. Románok és népdalok. 19.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.17: Emanoil Bucuta felolvas. 19.32: A rádió zenekara hangversenyez. 20.25: Rádiógyűjtem. 20.40: Lengyel dalok. 21: A rádió üzenetei. 21.15: A Ghindă-jazz játéka. Cristian Vasilie énekszámokkal. 22: Sport. Hírek. 22.15: Eugen Popescu énekhangversenye. 22.40: Tánczene gramofonlemezek. 23: Hírek. 23.15: A Costică Tandin-zenekar. 23.45: Hírek a külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Utána: Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Móricz Pál elbeszéléseiből. (Felolvasás.) 11.45: Mit nézzünk meg? A Muzeumban szobrait ismerteti Mesterházy Jenő. 13: Déli harangszó. Utána: Oláh Kálmán cigányzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: Móra Panka meséi. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 18: Etűdök. Zongorán előadja Schwab Miklós.

18.35: Mit üzen a rádió? 19: Varoha Imre magya nótákat énekel, kísér Sárai Elemér cigány zenekara. Közben 19.30: Helyes magyar kiejtés. 20: Hírek. 20.15: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.30: Aranysziget. Szinpadi ballada hat részben. Irta Dékány András. Utána kb. 22.35: Hírek, időjárásjelentés. 23: Indulók, Gramofonlemezek. 23.30: Hírek német és olasz nyelven. 23.40: Az Operaházi Zenekar. Közben 24: Hírek angol és francia nyelven. 1-05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 19: Mezőgazdasági félóra. 19.30: Ötvenéves az Főtvös-íngá. 20.35: A rádió szalonzenekara. 22: Hírek. 22.25: Muszorgszkij-Ravel: Egy kiállítás képei. (Hanglemezeztől.)

Színház

Ma este lesz az „Idegyere rózsám” premierje Aradon

A színházlátogató közönség szokatlan érdeklődéssel fordul ma este a színház felé. Gondos előkészületek után a színház igazgatósága ma estére tűzte ki az „Idegyere, rózsám” című nagyszerű operettművészi premierjét. Egészen bizonyos, hogy az operettgyűjtemény ez alkalommal is meg fog felelni a várakozásnak. A darab szempontjából és a szereplők pontos szerepvégzésével és nagyszerű összetanulással állnak a közönség elé. Az „Idegyere, rózsám” című operettnek remek muzsikája, szellemes szövege és olyan cselekményvezetése van, hogy minden egyes jelenetéből csak úgy árad a jókedély és a szórakoztató szellem. Az „Idegyere, rózsám” főszereplője Gábor Mara. Egyedül ez a név elegendő, hogy vonzerőt jelentsen az aradi közönségnek. Gábor Mara pedig ez alkalommal kitesz magáért: káprázatosan elegáns lesz, pompás kedélyvel derűt varázsol a színpadra és mindenkit magával ragad. A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos, hogy a közönség idejében gondoskodjék belépőjegyéről.

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Szombat délután 6 órakor: „Hazaláró lélek”. — Este 9 órakor: „Idegyere, rózsám”, (Pommás muzsikájú operettművészi. Itt először. Kifűnő szerposztásban. Gábor Mara vendégfellépésével.)

* „Katz bácsi” és „Idegyere, rózsám” a színház vasárnapi műsorán. Nagyszerűen összeválogatott szórakozási lehetőséget nyújt vasárnap a színház igazgatósága. Délután 3 órakor olcsó helyárakkal megváltja „Katz bácsi”, 6 órakor és este 9 órakor: „Idegyere, rózsám”, Gábor Mara vendégfellépésével.

* FIGYELEM! Ma délután 6 órakor Zilahy Lajos legújabb szinpadi alkotása: „Hazaláró lélek” a színházban

Szombaton este kezd meg vendégjátékait a vilnai zsidó színtársulat

A szokatlanul nagy érdeklődéssel várt vilnai zsidó színtársulat az Iparos Otthonban november 12-én, szombaton este kezd meg vendégjátékait, amelyre az igazgatóság rendkívül szórakoztató és változatos műsort állított össze. Az első napon, november 12-én, szombaton este a „Palestiner Liebe” szellemes és remek muzsikájú operett van műsoron, míg a második napon, vasárnap délután 5 órai kezdettel: „A Mensch soll men sein” című frappáns operett, ugyancsak vasárnap, este 9 órai kezdettel „Dank von Kinder” című finomhangulatú, 4 felvonásos operett van műsoron. Hétfőn este 9 órai kezdettel a „Kreutzer Sonata” című végtelenül szellemes, dallamos zenéjű operett kerül műsorra. Mind a négy operett remek rendezésben, fővárosi színvonalú előadásban kerül színre a vilnai zsidó színtársulat legjobb erőivel. A főszerepeket Feny Juter tüneményes hangú, lenyűgöző játéku volt berlini primadonna játssza és ez a tény egymagában vége is élményt fog jelenteni. A vilnai színtársulat előadásai iránt rendkívül nagy az érdeklődés és éppen ezért ajánlatos a jegyekről előre gondoskodni. Jegyek elővételben Oláh Sándor főtéri könyvesboltjában, szombat este 7 óráig. Este 7 órától és vasárnap egész napon át az Iparos Otthonban.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

HÁZASSÁG

Házasságközvetítés, 900 prima előjegyzés. Levélcím: Cásuta postalja 114., Timisoara. 6925

ALKALMAZÁST KERES

Perfekt főzőnő uriházhoz ajánlkodik, vidékre is megy. Str. Sft. Gheorghe 31. 6952

ALKALMAZÁST NYER

Perfekt román, francia kisasszony ke-restetik hétéves gyűgyermek mellé. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6512

Irodai munkákban jártas kisasszonyt fel-veszünk. Cim a kiadóban. 6955

Laboratóriumi munkákban jártas leányokat felveszünk, Thorgan. Str. Calvin 38. 6955

LAKÁS

Kiadó a belváros legforgalmasabb helyén egy különbejáratu üres szoba. Cim a kiadóban. 6077

Zsigmondháza egyszoba, konyha, élékamrás magánház gyűmölcsössele nov. 15-re kiadó. Cim a kiadóban.

Kiadó lakás: II. emeleten háromszobás, elő- és fürdőszobás, parkettás, uccal lakás. Cim: Hammer kerékpárüzlet, Piata Avram Iancu 5-6. 6766

Ujonnan festett kétszobás, előszobás, fürdőszobás lakás 1100 lei havi bérért, ugyanaz kisebbben 900 leiert kiadó. Calea Radnei 36a.

Tiszt keres elegáns butorozott szobát fürdőszobával és dinerének helyével. Cimket a kiadóba. 6957

Moderna ötszobás, összkomfortos lakás azonnalra kiadó. Str. Cloșca 9., I. emelet.

VÉTEL-ELADÁS

Rádiók, kerékpárok 125 lei heti részletfizetésre kaphatók gyári lerakattal. Str. Marie Chendi 9., udvari raktárban. 6765

Női barna buenó bunda 2500 leiert sürgősen eladó. Comisio biz.-üzlet, Dacia-kórház mellett. 6949

Eladó 120 drb. prima tenyész Merinobirka. Cim: Szilágyi Demeter. Bokszeg, Aradmegye. 6951

Briliánsköveket

ékszert, keleti és belföldi szőnyegekkel magas árban veszek sürgősen megbízólóm részére.

Modern sötét dióháló, topolyaháló, ebédlők, csillárok, uriszobaberendezés, recamier, antik ülőgarnitúrák olcsón és nagy választékban.

Zálogköcs nőt

közvetítünk a timisoarai zálogházba előleget nyújtunk, hosszabbítást olcsón vállalunk.

TEMPO b.zományi üzlet,
F scher El z-palota.

Zongora, Hamburger, keresztthuros (hárfapédálos), egész rövid, modern, olcsón, sürgősen eladó. Megbízott: „Tempo”, 6949

PUHA ÖLMOT VESZÜNK

ELADÓK

tűl és filé függönyök (stórok), asztalterítők, selyem ágypárna, diványpárnák, vitricslikok, nippalávalók és más kézimunkák. Modern háziltszottes szőnyegek. - Montirozás.

FEKETE

Strada Coșbuc 34 sz.

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ocska butorokat, ruhaneműeket, ágyneműt, matracot, szőnyeget, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, makulatúrapapírt, ócskavasat, padlásozmít, — Vásárol lakásban és padláson hevero bármilyenmestertesteges homit, lim-omol stb vidékre is megyek. Cim:et lakasomra. Levelezhozop vagy szemelyes hívásra hazhoz jövök. Uoju-uoia ó.

Steiner Sándor.

Telefon 26-10. Telefon 28-14.

INGATLAN

Magasföldszintes 1x3, 1x2 és egyszobás ház eladó. Str. Baritju 14. 6958

megbízhatóság

LOTERIA DE STAT

15 November 1938

20 új milliomos

1 - Egy sorsjeggyel

Aradon a Minorita-palotában
Postacsekk-kontó száma: 24.018.

Legújabb jelentéseink:

Madagaszkár szigetével kárpótolják Németországot a gyarmatokért

Berlinből jelentik: A Havasiroda jelenti, hogy a német külügyi szolgálattal szoros összeköttetésben lévő politikai körökben élénken foglalkoztatja a gyarmatok visszaadásának kérdése. Azt hangoztatják, hogy a visszaadásnak jogi alapon kell megtörténnie és állítólag erről már Hitler és Chamberlain tárgyalásai során szó esett. Ugyan-ezek a körök tudnivaló, hogy Pirow délafrikai miniszter londoni látogatása előkészítése volt a gyarmati kérdés nemzetközi felvetésének, amit azután végleges formában Chamberlain és Halifax párisi tárgyalása során rendeznek. (R.)

Párisból jelentik: A külügyminiszteriumban úgy tudják, hogy Chamberlain miniszterelnök javasolni fogja, hogy Madagaszkár szigetét ajánlják fel a németeknek, mert Togo és Kamerunban erős ellenállás tapasztalható.

Egyébként, londoni jelentés közli, hogy Halifax külügyminiszter tegnap fogadta Pirowot, a délafrikai hadügyminisztert, aki később a gyarmati és haderőfejlesztési miniszterrel tanácskozott.

November 17-én Pirow Berlinbe utazik, ahol találkozik Hitler kancellárral.

Bulgária belép a Balkán-szövetségbe

Szófiából jelenti a Rador. Az elmúlt napokban a jugoszláv és bolgár miniszterelnökök — mint ismeretes — találkoztak és fontos tárgyalásokat folytattak. A Rador jelentése sze-

rint Bulgária rövidesen belép a Balkán-szövetség államainak tagjai sorába.

Természetesen ha ez megtörténik, gyökeresen megváltozik Bulgária külpolitikája.

Chalkovszky külügyminiszter a csehszlovák köztársaság legesélyesebb elnökjelöltje

Prágából jelentik: A ma megtartott csehszlovák minisztertanáccsal kapcsolatosan jólétesült körökben úgy tudják, hogy a csehszlovák köztársasági elnök tisztségét már a jövő hét elején betöltik és azt hiszik, hogy a választás csupán Chalkovszky eddigi külügyminiszterre eshet.

Egyébként változások várhatók a kormányban is, mely-

nek elnöke Cserni lesz, míg a külügyminiszter Krno, az eddigi budapesti követ lenne, aki szlovák nemzetiségű. Foglalkoznak Sirovy tábornok tábornaggá való előléptetésének gondolatával is. Azt hiszik továbbá, hogy az új kormány az összes politikai pártokat feloszlatja.

A csehszlovák kormány pénteken az esti órákban újabb minisztertanácsra ült össze.

Belpolitikai válság Bulgáriában

Szófiából jelentik: A kormányt tegnapelőtt a törvényhozásban leszavazták. Eppen ezért a parlament üléseit felfüggesztették. A kormány vizsgálat tárgyává tette a helyzetet, de az események fejleményeit előre nem lehet

megjósolni. A kormány és a törvényhozás közötti konfliktust ma a király elé terjesztették és az uralkodó dönt. A parlament azt kívánja, hogy Bulgáriában parlamentáris kormányt alakítsanak. (R.)

Eden új pártot alakít

Londonból jelentik: Parlamenti körökben azt következtetik Eden a tegnapi alsóházi beszédéből, hogy a volt külügyminiszter új pártot akar alapítani. Azt hiszik, hogy megkíséreli a liberálisok és a konzervatívok elégedetlen elemeit egyesíteni.

Az alsóház tegnapi ülésén különben Eden volt külügyminiszter is felszólt és azzal magyarázta Anglia nehéz helyzetét, hogy az angolok még mindig békemérték szerint élnek, míg más országban a háborús mérték az irányadó. Az

állam teljesen új megszervezésére lesz szükség és különösen a demokratikus gépezetet kell gyorsabban tenni. Mindez forradalomszerűen megy majd végbe az angol nemzet életében. Anglia területeivel és lakosaival nem élhet másod-, vagy harmadrendű hatalomként. Eden fejtegetéseiben ismételtelen célzást tett a tekintélyalapon nyugvó kormányrendszerekre.

Göbbels propagandaügyi miniszter beszüntette a Németországszerte fellángolt zsidóellenes mozgalmakat

Párisból jelentik: A newyorki, londoni és párisi sajtó egyhangulag ír azokról a pogromokról, amelyet a párisi német követségi tanácsos meggyilkolásának következtében Németország több városában rendeztek. A Newyork Times és a Newyork Herald beszámolnak a németországi eseményekről és megállapítják:

senkisésem gondolta volna, hogy egy ember büncselekménye miatt egy művelt nép ilyen pogromot rendezzen.

A párisi Petit Parisien ezeket írja: Az egész világ csodálkozik, hogy Németországban, egy külföldön elkövetett büntetett miatt olyan megtorlás következhetett, amelynek áldozatai sem milyen összeköttetésben sem voltak a gyilkos-

sal. A l'Oeuvre szerint az angol alsóház mai ülésén szintén foglalkozik a németországi zsidóság problémájával. A lap szerint felszólítják Chamberlaint, hogy a német kancellárral folytatandó tárgyalásaiba feltétlenül foglalja be a németországi zsidó problémát.

A londoni Daily Telegraph, a Daily Herald és a Times egyaránt nagy sajnálkozással számol be a németországi eseményekről. A News Chronicle azt írja, hogy ilyen körülmények között nem lehet várni Németország és Anglia közeledését és kihangsúlyozza, hogy a tüntetéseket a kormány beleegyezésével készítették elő.

Berlin. (Rador.) Göbbels felhívása következtében az antiszemita tüntetések megszü-

tek és Berlinben is helyreállt a rend. A Havasügynökség jelenti, hogy sok kereskedő lemondott foglalkozásának folytatásáról. Számos üzleten felírás látható, hogy a helviség azonnal kiadó, vagy pedig hogy az üzletet ártíknak adják át. Az üvegcseréket elhíztították az uccákról és az elpusztított üzletek kirakatait bedeszkázták.

Ennek ellenére még mindig nagy feszültség uralkodik Németországban és a zsidóellenes hangulat különböző intézkedésekben nyilvánul meg. Egyes külföldi lapok olyan híreket közöltek, hogy

az összes Németországban élő külföldi zsidóknak 24 órán belül el kell hagyniok a birodalom területét.

Illetékes helyen kijelentették, hogy ezek a hírek valótlanok és hozzáfűzik, hogy semmiféle lényeges határozatot nem hoztak erre vonatkozóan. Mára Göbbels propagandaügyi miniszter kijelentette, hogy

a zsidókérdésre vonatkozó új törvényhozási intézkedésekre csak a jövő évben kerül sor.

Göbbels propagandaügyi miniszter különben pénteken nyilatkozott a külföldi lapok munkatársainak a zsidókérdésről.

Münchenből jelentik, hogy azt a rendeletet, amely a volt bajor fővárosban élő zsidóságot 48 órán belül kiutasítja a városból — a Havasiroda jelentése szerint — valószínűleg a különböző helyi nemzeti szocialista szervezetek adták ki, de kiadásában vagy jóváhagyásában semmi része nincs a rendőrhatalósoknak.

Bár a rendőrség nem ellenjegyezte ezt a rendeletet, egyesek már el is hagyták a várost, mások pedig a rendőrlőnökségen jelentkeztek azzal a kéréssel, hogy mi a teendőjük, hogy mehetnek és hol engedik meg számukra a megtelenedést.

Berlini jelentés arról ad számot, hogy a német fővárosban és környékén számos zsidóvallású volt bankárt és ügyvédet tartóztattak le a lakásukon. A Havasiroda jelenti, hogy

jólétesült körök szerint a letartóztatottak száma eléri a hétszázat.

Hamburg. A Havasiroda hamburgi jelentése szerint a városban nagyarányú revizia volt a zsidó lakosság körében és több mint ezer embert tartóztattak le. (R.)

Anglia hatezer új vadászrepülőgépet épít

Londonból jelentik: Kingsley Wood légügyi miniszter részleteket közölt a légi fegyverkezésről, amelyet 1941-ig akarnak befejezni. Kijelentette, hogy a miniszterium költségvetése 1939-ben 200 millió font sterling lesz, szemben a folyó évi 128 millió font sterlinggel. Az elkövetkező években még súlyosabb áldozatok válnak szükségessé. Angliának meg kell védenie fővárosát, a gyarmatokhoz vezető közlekedési útjait és meg kell segítenie szövetségeseit. E célból hatezer új vadászrepülőgépet építenek és még jobban kifejlesztik a légvédelmi berendezést. (R.)

Kerékpár-tulajdonosok figyelmébe!

Az aradi rendőrségen működő jármű-felülvizsgáló bizottság felszólítja a kerékpártulajdonosokat, hogy mindenki a lehetőség szerint a már többször közölt sorrendben jelentkezzen kerékpár felülvizsgálata és számok átcserélése miatt. Akik azonban a részükre megállapított napon nem tudnak megjelenni, azok a hét bármely munkanapján a hivatalos óra alatt jelentkezzenek felülvizsgálata céljából.

Ugy szintén felszólítják azokat az aradi autótulajdonosokat, akik eddig még nem mutatták be gépeiket, hogy azt november 15-ig okvetlen vigyék a bizottság elé, vagy pedig jelentkezésük be, hogy a jármű hol található, hogy a bizottság kiszállthasson a helyszínre az autó megtekintése céljából.

A traktor-tulajdonosok gépeiket nem kell az Aradon működő bizottság elé hozni, elegendő, ha bejelentik, hogy a gépet hol vizsgálhatja felül a bizottság.